

De Kozakkentroepen

DOOR

R. L. SCHOLTEN.

Inleiding.

In 't navolgende is het een en ander vermeld omtrent de kozakken, hunne organisatie, oefening en gewoonten, naar aanleiding van eene detachering bij het 1e Soensjensko-Vladikafkasische regiment der Terekkozakken. Hierbij werd, naast enkele officieele bronnen, uitsluitend van reglementen en persoonlijke aantekeningen gebruik gemaakt.

Recruteering en organisatie.

De kozakken worden verdeeld in :

Donsche, Koebansche, Tjerskiesche, Orenburgsche, Zabaikalskiesche, Amoer-, Astrachan-, Siberische, Semireetschenskiesche en Oessoeroeskiesche kozakken.

Alle kozakken bezitten een zeker gedeelte grond en zijn vrijgesteld van hoofdelijke belasting. Daarvoor rust op hen de verplichting, ten allen tijde aan een oproep onder de wapenen te voldoen.

Hun diensttijd wordt verdeeld in :

eigenlijke diensttijd (militie) en *opoltchénië* (landweer, landstorm)

De eigenlijke diensttijd wordt verdeeld in :

1. dienst in de *voorbereidingscategorie* (18 – 21 j.) 3 jaar,
2. *actieve* dienst (21—33 j.) 12 jaar, waarvan 4 jaar onder de wapens, 4 jaar in de 2e en 4 jaar in de 3e categorie,
3. *reserve* (33—38 j.) 5 jaar.

De dienst in de opoltchenië is onbegrensd. Zoolang de kozak fysiek geschikt is, kan hij opgeroepen worden.

Aan de kozakken, welke eene algemeene intellectuele ontwikkeling bezitten, wordt verkorting van 't verblijf onder de wapenen toegestaan.

Wat de verkorting van den dienst onder de wapenen aangaat, onderscheidt men 3 categorieën, t. w. :

1. Zij, die inrichtingen van hooger of middelbaar onderwijs hebben afgehoopen, dienen slechts 1 jaar.

2. Zij, die voldaan hebben aan 't examen, vastgesteld voor vrijwilligers van de 2e categorie der geregelde troepen, dienen 2 jaar.

3. Zij, die inrichtingen van lager onderwijs hebben afgehoopen, dienen 3 jaar.

Kozakken, behoorende tot een dezer 3 categorieën, kunnen tusschen den 15en Augustus en den 31en December onder de wapenen komen. Hun dienstdag rekent dan van af den dag, dat zij zich onder de wapenen bevinden. Komen zij na dien datum onder de wapenen, dan begint de dienstdag eerst te tellen van af den 15en Augustus d. a. v.

De dienstdag in de verschillende categorieën begint steeds te tellen van af den 1en Januari van het desbetreffende jaar.

De kozakken, behoorende tot de twee eerste categorieën, welke verkorting van dienstdag hebben, dragen rondom den schouderpassant eene koord van geel, zwart, wit kemelsgaren.

Gedurende het eerste jaar, dat de kozakken zich in de voorbereidingscategorie bevinden, zijn zij van alle persoonlijke en geldelijke lasten vrijgesteld en maken zij de voor den dienst onontbeerlijke uitrusting in orde.

In den loop van datzelfde jaar geven degenen, die onderwijs genieten en uitstel van eerste oefening wenschen, ten einde hunne opvoeding te kunnen voltooien, hiervan aan den otdjelnie ataman (kolonel of generaal) kennis, met overlegging van een bewijs van den directeur der inrichting, die zij bezoeken.

Een dergelijk bewijs moet door hen ieder jaar worden overgelegd, totdat zij de inrichting verlaten hebben.

In het tweede jaar geven de kozakken van de voorbereidingscategorie, die zich ongeschikt voor den militairen dienst achten, hiervan kennis aan de besturen der stanitza's (kozakkenederzettingen), welke hen ter geneeskundige keuring op de daartoe aangewezen plaatsen dirigeeren.

In het najaar van het tweede jaar beginnen de oefeningen in de stanitza's, welke gedurende 4 maanden plaats vinden. Elke maand wordt dan een week geoefend.

In het derde jaar heeft op bepaalde plaatsen een sbor (verzameling = oefenkamp) plaats, gedurende eene maand. De nakasnie ataman 1) (commandant van een kozakkenheir) kiest hiertoe den tijd, dat veldarbeid 't minst noodig is.

Meestal wordt dat gerekend te zijn van half Augustus tot half September.

De kozakken, welke om verschillende redenen van een verblijf onder de wapenen zijn vrijgesteld, alsook degenen, die vóór het verstryken van hun diensttijd onder de wapenen met groot verlof gezonden worden, komen voor oefening eenigen tijd onder de wapenen.

Tegenwoordig maken de kozakken, welke tot de 2e categorie (26 j.—29 j.) behooren, slechts ééne herhalingsoefening van 3 weken mede, terwijl zij, die tot de 3e categorie behooren, van herhalingsoefeningen geheel vrijgesteld worden.

Eigenaardig is de wijze van samenstelling van een regiment uit deze verschillende categorieën van kozakken, welke voor oefening of herhalingsoefening onder de wapenen komen.

Als voorbeeld volgt hier de samenstelling van zulk een geïmproviseerd regiment uit kozakken, behorende tot 't Gorsko-Mosdokskiesche regiment der Terekkozakken (zomer 1902).

---

1) De grootvorst-troónsopvolger is „ataman van alle kozakkentroepen”. Onder hem staan de commandanten van de kozakkenheiren. Zoo is de militaire gouverneur der circonscription van den Kaukasus z.g. „woiskowoi nakasnie ataman” van de Koebansche en Tjerskiesche kozakkeuroepen. Elk dezer troepen heeft weder een eigen „nakasnie ataman”.

Gorsko-Mosdoksjesche regiment.

Gedurende de inspectie in het kamp	2 sotnies kozakken van de 2e categorie (herhalingsoefeningen) en 2 sotnies van de jongste lichteningen v. d. 1e categorie.						2 sotnies voorbereidingscategorie.				Totaal.	
	hoofdofficieren.	subalterne officieren.	onderofficieren.	trompetters.	kozakken.	paarden.	onderofficieren.	trompetters.	kozakken.	paarden.	onderoffic. en kozakken.	paarden.
Aantal.	1	18	24	6	510	494	23	3	366	376	932	870
Zieken.	—	4	2	—	25	—	—	—	13	—	40	—
Onder de wapenen.	1	14	22	6	485	494	23	3	353	376	892	870

In het kamp nabij Vladikafkas bevonden zich van het recruteeringsdistrict Soensjensko-Vladikafkas de navolgende kozakken :

a. Van 2 Augustus tot 1 September 1902 (eene maand) de kozakken van de oudste lichteing der voorbereidingscategorie met hunne instructeurs.

b. Van 11 Augustus tot 1 September 1902 (3 weken) de kozakken van de 2e categorie, die het laatste jaar in die categorie zijn. Verder kozakken, die of van actieven dienstdtijd vrijgesteld waren of eerder met groot verlof gezonden waren, dan hun verblijf onder de wapenen eigenlijk moest duren.

Voor de artillerie werden dat jaar de volgende oefeningen gehouden :

a. 22 April — 27 Mei (5 weken).

De onderofficieren en minderen, die tot de 2e categorie van de 1e en 2e Tjerskiesche kozakkenbatterij behooren, met uitzondering van hen, die verleden jaar uit den werkelijken dienst zijn teruggekeerd.

b. 6—27 Mei (3 weken).

De kozakken, die in den loop van het jaar in werkelijken dienst moeten treden bij de 1e en 2e Tjerskiesche kozakkenbatterijen.

Omtrent de wijze, waarop de kozakken voor den dienst onder

de wapenen worden aangewezen, geldt in hoofdzaak het navolgende :

De projecten der recruteeringslijsten worden ontworpen door de besturen der stanitza's, bijgestaan door afgevaardigden van de bevolking. Als beginsel geldt, dat zij, die 't welvarendst zijn en zij, die 't best voor hunne familie kunnen worden gemist, bovenaan komen te staan.

Vervolgens worden deze projecten voorgedragd aan de raden der stanitza's (40 à 50 leden), waarvan minstens de helft der stemgerechtigde leden tegenwoordig moet zijn. De raden der stanitza's brengen in de projecten die veranderingen aan, welke zij onvermijdelijk achten, met vermelding van de redenen van elke verandering. Daarna heeft stemming plaats en is minstens $\frac{2}{3}$ van het aantal der uitgebrachte stemmen voor aanneming der projecten noodig.

De recruteeringslijsten worden vervolgens door de atamans der stanitza's (meestal onderofficieren, soms ook officieren, door de bevolking gekozen) aan den otdjelnie ataman gezonden.

Bij het begin van den sbor voor de oudste lichterij der voorbereidingscategorie, wordt door hem eene lijst opgemaakt van het detachement, dat 't volgend jaar onder de wapenen moet komen. De gegevens hiertoe worden verkregen uit de door de raden der stanitza's opgemaakte recruteeringslijsten. De in de algemeene lijst boven het laatste dienstplichtige nummer staande kozakken worden onder de wapenen geroepen. Ruiling met niet dienstplichtige nummers kan slechts met toestemming van den nakasnie ataman geschieden en wordt in den regel slechts aan naaste bloedverwanten toegestaan.

In het vorenstaande is meer bepaaldelijk sprake geweest van de Koebansche en Tjerskiesche kozakken. Hunne wijze van recruteering komt echter geheel overeen met die der overige kozakcentroepen, met uitzondering van de Oeralsche, waarbij zich min of meer groote verschillen voordoen.

De kozakken-artillerie en infanterie volbrengen den dienstdienst ongeveer op dezelfde wijze als de kozakken-cavalerie; kleine verschillen doen zich echter voor. Zoo zijn bijv. de artilleristen,

welke tot de voorbereidingscategoric behooren, korter in't kump, doch volbrengen daarentegen langere herhalingsoefeningen.

Als beginsel is bij de kozakken aangenomen, dat bij mobilisatie *niet* de eenheden door onder de wapenen komende manschappen gecompleteerd worden, maar dat deze aangewend worden tot 't vormen van *nieuwe* eenheden. In vreedestijd bestaat dus bijv. slechts het 1e Socnsjensko-Vladikafkasische regiment op volle oorlogssterkte, terwijl bij mobilisatie achtereenvolgens het 2e en 3e regiment van dien naam worden opgericht.

In de bijlagen 1, 1a, 2 en 2a vindt men hieromtrent eenige gegevens.

Wat de sterkte der gezamenlijke kozakkentroepen, welke z.g. in actieven dienst zijn, betreft, gelden de navolgende cijfers:

	Vreedestijd.	Oorlogstijd.
De Donsche kozakkentroepen formeeren	19 1) reg.	54 2) reg.
De Koebansche	» » 11 3) »	33 »
De Tjerskiesche	» » 4 4) »	12 »
De Orenburgsche	» » 6 »	18 »
De Oeralsche	» » 3 5) »	9 »
De Astrachansche	» » 1 »	3 »
De Siberische	» » 3 »	9 »
De Semiretschenskiesche	» » 1 »	3 »
De Zabaikalskiesche	» « 3 »	9 »
De Amoersche	» » 1 »	2 »
De Oessoeroeskiesche	» » 1 sotnie	3 sotnies.

1) 17 gewone en 2 garderegimenten, benevens 6 zelfstandige sotnies.

2) 2 garde en 52 gewone regimenten. Het twee en vijftigste regiment vormt de reserve voor de Donsche garde-kozakken. Bovendien nog 36 zelfstandige sotnies. De sotnies, genummerd 7 tot 36, dienen om de Donsche kozakkentroepen op 't oorlogstooneel in hun geheel te houden. Zij worden bestemd voor 't geleiden van transporten, voor 't opstellen van ordonnansenposten, voor convooi van troepenaanvoerders en voor allerlei verrichtingen van den kleinen oorlog.

3) Bovendien: 2 garde-sotnies en 1 Koebansche kozakken-divisie (= 2 sotnies.)

4) Bovendien: 2 garde-sotnies.

5) Bovendien: 1 garde-sotnie (behoort tot de 1e garde cavalerie-divisie).

In 't algemeen zijn de formaties der regimenten à 6 sotnies, slechts zeer enkele tellen 4 sotnies.

Bij mobilisatie vormen de kozakkentroepen 152 regimenten cavalerie, 45 zelfstandige sotnies, 22 bataljons infanterie en 39 rijdende batterijen, met eene sterkte van 179000 onderofficieren en minderen. Hieronder zijn niet begrepen eenige kleinere formaties, evenmin de reserve-sotnies (1 per regiment) en 2 reserve-batterijen. Rekent men deze wel mede, dan komt men tot eene sterkte van minstens 250000 onderofficieren en minderen, welke sterkte nog voor aanzienlijke uitbreiding vatbaar is, door oproeping van de geheele weerbare kozakkenbevolking.

De regimenten van de 1e categorie zijn bij mobilisatie onmiddellijk beschikbaar; echter moeten eenige kleine voorzieningen getroffen worden. Zoo moeten de oppassers der officieren, welke in vreedstijd niet bereden zijn, doch in oorlogstijd wel, van paarden voorzien worden. Ook bij den troin is slechts een klein gedeelte der paarden in vreedstijd aanwezig.

De regimenten van de 2e categorie zijn ook bijna onmiddellijk beschikbaar. Officieren, kader, paarden, bewapening en uitrusting, alles is aanwezig.

Wat de officieren betreft, kan men uit bijlage 1 zien, dat de vredesformatie van een regiment in den regel belangrijk grooter is dan de oorlogsformatie, zoodat gemakkelijk 2 regimenten geëncadreerd kunnen worden. Waar dit niet het geval is, zooals bij de Koebansche kozakkentroepen (zie bijlage 2), wordt op andere wijze in de encadreering van de regimenten der 2e categorie voorzien. Men vergelijke o.a. bijlage 2a.

In 't algemeen dienen de officieren 4 jaar in 't regiment van de 1e categorie en daarna 4 jaar in 't regiment van de 2e categorie. Deze cijfers zijn echter voor wijziging vatbaar, maar de bepaling bestaat, dat de officieren hoogstens 6 jaar achtereen bij de regimenten van de 2e categorie mogen dienen. Bij 't regiment van de 2e categorie ingedeeld zijnde, zijn de officieren belast met de instructie van de kozakken der voorbereidingscategorie, met de oefeningen van hen, die voor herhalingsoefeningen onder de wapenen komen en verder met

administratieve werkzaamheden van verschillenden aard. Wat hun dienst betreft, zijn zij zoowel verantwoordelijk aan den commandant van het 2e regiment als aan den otdjelnie ataman. In groote stanitza's is één officier met het toezicht over de opleiding der jonge kozakken belast, terwijl eenige kleinere stanitza's onder het toezicht van een officier worden vereenigd.

Voor de instructie der kozakken van de voorbereidingscategorie beschikt men over onderofficieren, trompetters en hoornblazers, die zich daartoe vrijwillig aanmelden en voor hunne diensten vergoeding ontvangen. Deze vergoeding bestaat, behalve uit het tractement, dat zij, onder de wapenen zijnde, genoten, uit 50 roebel voor een onderofficier en 30 roebel voor een trompetter of hoornblazer per jaar.

De regimenten van de 3e categorie kunnen niet spoedig worden gemobiliseerd, daar het paardenmateriaal in vredestand niet aanwezig is en eerst bij mobilisatie wordt aangekocht. Van de officieren is slechts de regiments-adjutant aangewezen. Hij bevindt zich op de standplaats, waar 't regiment wordt geformeerd.

De officieren schijnen voor een deel, aan die tot de 1e en 2e categorie behorende, te worden onttrokken. Van een en ander is echter weinig bekend, daar zulks geheim wordt gehouden. Vast staat, dat de officieren van de regimenten der 3e categorie grootendeels reserve-officieren zijn.

Bewapening, kleeding, uitrusting enz.

De bewapening van de kozakken bestaat uit: *lans*, *sabel* en *geweer* (zonder bajonet). Slechts de Tjerskiesche en Koebansche kozakken zijn, in plaats van met de lans, met den dolk bewapend, terwijl hun geweer zich in een foudraal bevindt.

Het *geweer* komt overeen met dat bij de Russische infanterie in gebruik, doch is eenigszins verkort en zonder bajonet (lengte 1.19 M.).

De *lans* heeft eene lengte van 5 arschin (1 arschin = 0.71 M.) en is aan de onderzijde van eene lus voorzien.

De sabel is vrij sterk gekromd en zonder handbeschermer. De scheede is van leer. In den regel is de onderzijde van de scheede met wasdoek bekleed, ten einde 't doordringen van vocht, bij 't doorwaden van riviertjes te beletten.

De dolk, in eene lederen scheede vóór 't middel gedragen, is van zeer verschillende afmetingen en modellen.

De beide laatste wapens zijn vaak familiestukken en dan van prachtige stalen klingen voorzien. De gevesten en scheeden zijn somtijds rijk met zilver of goud bewerkt.

Omtrent de kleeding- en uitrustingsstukken vindt men de noodige gegevens in bijlage 3. Tot nadere toelichting diene nog het navolgende:

Voetlappen worden in Rusland algemeen door 't volk in plaats van sokken gedragen. Het zijn linnen of wollen windsels op bijzondere wijze om den voet gewikkeld.

De uniformjas is eene lange jas van voren, op 't midden, met haken gesloten. Daaronder kan bij koude de *teploeschka*, eene soort jachtvest, gedragen worden. De Koebansche en Tjerskiesche kozakken hebben de kleeding van de bewoners van den Kaukasus overgenomen. De *beschmet* is een zwart, nauw om 't lichaam sluitend, kleedingstuk van vrij groote lengte. Hierover wordt steeds de *tscherkeska* gedragen, welke eveneens om 't bovenlichaam nauw sluitende, voor de borst een driehoekig deel van de beschmet vrij laat en van onderen eene rokvormige gedaante heeft. In 't midden wordt de *tscherkeska* evenals de *beschmet* met haken gesloten. Op de *tscherkeska* bevinden zich ter weerszijden lakensche kokertjes voor patronen. Bij de officieren dienen deze tegenwoordig uitsluitend voor sieraad en zijn zij meestal voorzien van houten of ivoren cilindertjes met zilveren of gouden doppen.

De *tscherkeska's* zijn van allerlei kleuren: rood, bruin, oranje, zwart enz. Slechts bij parades wordt de *tscherkeska* van de kleur, voor 't regiment voorgeschreven, door allen gedragen, maar zelfs dan nog doen zich vrij sterke verschillen voor. Bij 't Soensjenko-Vladikafkasische regiment der Terekkozakken, dat als regimentskleur voor de *tscherkeska* grijs heeft, wisselde

bij parades deze kleur van licht blauwgrijs tot donker grijs af.

De *papacha* is eene muts van lamsvel. Alle kleuren en modellen worden, ook onder de wapenen, gedragen. Als groottenue kleedingstuk was bij 't Soensjensko regiment eene zwarte muts met blauwe bovenbedekking voorgeschreven.

De *nagaika* (kozakkenzweep) bestaat uit een hard en een soepel gedeelte, door een stukje leder verbonden. Aan 't uiteinde van 't soepele deel bevindt zich een plat stukje leder.

In den slap lederen patroontasch bevinden zich 6 houders, elk met 5 patronen.

Het *zadel* van de kozakken komt overeen met dat bij de bewoners van den Kaukasus enz. in gebruik. Van boven gezien, vertoont het vier zachte lederen kussens.

De paarden worden uitsluitend op *trens* gereden.

De *stijgbeugels* zijn cirkelvormig.

Sporen zijn bij de kozakken niet in gebruik.

De *staartriem* behoort nog tot het harnachement.

De *boerka* is een groote vilten mantel, zonder mouwen, welke tot aan den grond reikt. Hij is buitengewoon licht en laat geen water door. Te paard beschut hij niet alleen den ruiter, maar ook gedeeltelijk het paard. Zijne diensten worden op bivak buitengewoon gewaardeerd.

De *baschlik* 1) is een kleedingstuk van flanel, dat als kap dienst doet en zoodanig ingericht is dat hals en hoofd volkomen tegen koude beschut zijn.

De *kluister* dient om 3 beenen van 't paard te binden en schijnt overeen te komen met den kniehalster van de Transvaalsche Boeren.

De kozakken zijn verplicht zich op eigen kosten van paard, kleeding, uitrusting enz. te voorzien. De garde-kozakken ontvangen alle kleeding en uitrustingstukken, met uitzondering van mantel, laarzen, uniformjas en pantalon, van het Rijk. De geweren worden aan alle kozakken door het Rijk verstrekt. Vroeger moesten de kozakken ook zelf hunne geweren be-

1) Dit kleedingstuk wordt door *alle* Russische officieren gedragen.

kostigen, vandaar dat zij, die tot de oudere lichtingen behooren, behalve de voor hen, voor 't geval van mobilisatie, opgelegde drieliëngeweren, ook nog eigen Berdan-geweren hebben.

Gedurende hun actieven diensttijd ontvangen de kozakken per jaar als z.g. remontegeld 21 r. 45 k. Zij, die in oorlogstijd niet bereden zijn, ontvangen per jaar slechts 11 roebel. Voor onderhoud van kleeding enz. wordt bovendien nog een zeer klein bedrag toegekend. Uit bijlage 4 blijkt, dat tractement, remontegeld enz. te zamen voor een gewonen kozak slechts 2 r. 34 k. per maand bedraagt.

Den kozakken, welke in vreedstijd niet, in oorlogstijd wél bereden zijn, zooals bijv. de officiersoppassers, wordt een deel van het hun per maand toekomende (zij krijgen het volle remontegeld) ingehouden. Bij terugkeer uit actieven dienst dient dit geld om de aanschaffing van een paard gemakkelijker te maken, terwijl eventueel door den Staat het ontbrekende wordt aangevuld.

Sedert 1901 wordt aan de Donsche kozakken eene vergoeding van 100 roebel tot tegemoetkoming voor de aanschaffing van een paard toegekend.

In 't algemeen bedraagt de prijs, die door de kozakken voor een paard besteed wordt, 80 à 120 roebel.

Wanneer een paard in den strijd (in vreedstijd ook in gevechten met roovers enz.) komt te vallen, wordt door den Staat vergoed

voor een officierspaard . . .	125 roebels
» » kozakkenpaard . . .	100 »

De officieren behoeven slechts één paard te hebben en ontvangen dan ook slechts fouragegeld voor één paard. Betrekkelijk zelden zijn de officieren in 't bezit van meerdere paarden. De toegekende vergoeding bij 't verlies van een officierspaard in den strijd, is in 't algemeen te laag. Waarschijnlijk zal het bezit van 2 paarden spoedig voor de kozakkenofficieren verplicht worden.

Wat de paarden der lichting 1902 van het 1^e Soensjensko-Vladikafkasische regiment betreft, mogen de navolgende cijfers dienen :

Leeftijd.

4 jaar	40 paarden
5 »	33 »
6 »	69 »
7 »	41 »
8 »	30 »
9 »	8 »
Totaal	221 paarden.

Hoogte.

Van 2 arschin	tot 2 arschin	$\frac{1}{2}$ werschok	29 paarden
» 2 » $\frac{1}{2}$ w.	» 2 » 1	»	91 »
» 2 » 1 w.	» 2 » $1\frac{1}{2}$	»	59 »
» 2 » $1\frac{1}{2}$ w.	» 2 » 2	»	35 »
» 2 » 2 w.	» 2 » $2\frac{1}{2}$	»	3 »
» 2 » $2\frac{1}{2}$ w.	» 3 » 3	»	3 »
Totaal			221 paarden.

1 arschin = 0,7112 M.

1 werschok = 0,044 M.

In 't algemeen maakten de paarden van het 1° Soensjensko-Vladikafkasische regiment op mij, als leek, een goeden indruk. In elk geval muntten zij uit door groote taaiheid en uithoudingsvermogen, terwijl zij volkomen geschikt waren voor het bergachtige terrein.

Hieronder volgt een uittreksel uit de regimentsdagorder van den 19den October 1902:

Inspectie over de paarden. Bij de inspectie over de paarden op den 18den October jl. bleek mij, dat H. H. sotnie-commandanten ernstige aandacht wijden aan de paarden van de hun toevertrouwde sotnies; hiervoor betuig ik hun uit 't oogpunt van dienst mijn dank.

In 't algemeen zijn de paarden van de door mij geïnspecteerde sotnies vrij goed gebouwd; jammer echter, dat naast nitstekend gebouwde paarden, ook zwakke en magere worden aangetroffen. Ik verzoek den H.H. sotnie-commandanten

maatregelen te nemen, dat in den vervolge slechte paarden bij ons roemrijk regiment niet meer worden aangetroffen. Slechte paarden waren er: in 't muziekkorps 4 (van de 36), in de 2^e sotnie 5 (van de 66), in de 3^e sotnie 3 (van de 44), in de 5^e sotnie 19 (van de 63) en in de 6^e sotnie 22 (van de 61).

Ik betreur het, dat bij de sotnies, van gedetacheerd naar de Perzische grenzen teruggekeerd, paarden voorkwamen, welke schavingen en drukkingen vertoonden. Bij 't muziekkorps was dit met een paard in zeer hooge mate 't geval, en leg ik daarom zijn eigenaar, den kozak Baef een dag arrest op wegens een dergelijk behandelen van zijn paard op marsch. In de 2^e sotnie waren 8, in de 4^e sotnie 3 en in de 5^e sotnie 6 gedrukte paarden.

Ik wensch en eisch, dat in den vervolge bij detacheringen en op marsch gedrukte paarden bij ons niet meer voorkomen.

Kazerneering.

De garnizoensplaatsen der kozakken zijn meestal miniatuur dorpen en gehuchten, ver van elk beschaafd oord verwijderd en vaak te midden van half wilde volkstammen (Kaukasus, Toerkestan, Siberië) gelegen. Gewend echter aan het eenzame, aartsvaderlijke leven in hunne stanitza's, treuren zij daar weinig om, ja 't schijnt zelfs of zij niet t'huis behooren in eene Westersche omgeving met haar modern, maar gejaagd en rusteloos leven.

Ook wat de kazerneering betreft, zijn de kozakken, in vergelijking van de dragonders, over 't algemeen stiefmoederlijk bedeed en nieuwe of moderne kazernes worden bij hen haast niet aangetroffen.

Terwijl overal elders de soldaten kribben hebben, die van de garde zelfs in de kampen, moeten de kozakken zich nog steeds met britsen tevreden stellen. Voor slaapfornituur dragen zij zelf zorg; heel veel moois is 't in den regel niet.

De paarden ontvangen geen ligstroo en staan gewoon op den leemen bodem in de stallen, die hoogst primitief zijn ingericht.

Tot typeering moge eene korte beschrijving volgen van de kazerne van het 1^e Soensjensko-Vladikafkasische regiment (zie bijlage N°. 5) te Chankendie.

Deze kazerne is oorspronkelijk gebouwd geworden voor het 16^e Mingreelsche grenadierregiment, dat tegenwoordig in Tiflis in garnizoen is en door het Soensjensko regiment werd vervangen. In de practijk kunnen niet veel meer dan 5 sotnies onder dak gebracht worden, zoodat het betrekkelijk gelukkig is, dat meestal 1 sotnie te Balachanie (petroleumwerken in de nabijheid van Bakoe) gedetacheerd is. Vroeger was de ruimte geen bezwaar, daar steeds eenige sotnies zich op de Perzische grenzen bevonden; tegenwoordig is deze dienst echter door troepen van de grenswacht overgenomen.

De verschillende kazernegebouwen bevinden zich rondom een vrij groot veld, waarop in 't midden tusschen boomen het aardige regimentskerkje is gelegen, dat ook van binnen een aangename indruk maakt.

Eene goede waterleiding, die van de nabijgelegen bergen komt, voorziet in de behoefte aan drinkwater. 's Avonds wordt tegenwoordig, dank zij de goede zorgen van den regimentscommandant, die zich alle mogelijke moeite geeft Chankendie te moderniseeren, het kazerneterrein schitterend verlicht door zes groote petroleumgloeilichtlampen.

De woning van den regimentscommandant (N°. 1) is ruim en geriefelijk ingericht met flinken tuin en vrij goeden stal.

Ten noorden hiervan bevinden zich de woning van den kapitein-ingenieur en de verschillende gebouwen voor den mobilisatie-voorraad. Verleden winter is hier ook een winkeltje (in den geest van onze cantine) opgericht, waar de kozakken tegen zeer billijke prijzen allerhande artikelen, waaronder laken, mutsen enz., kunnen koopen.

In gebouw N°. 29 bevindt zich beneden 't logies voor de schrijvers, de zadelmakerij en 't wachtlokaal met arrestantenlokalen. Deze laatste komen in 't wachtlokaal uit en door een steeds openstaand luikje kunnen de arrestanten de gesprekken in de wacht volgen, zoo niet er zelve aan deelnemen. Deze ge-

moedelijke wijze van inrichting vindt men in de meeste Russische kazernes.

Op de tweede verdieping bevinden zich de regimentsbureau's en de recreatiezalen (casino) voor de officieren, die over 't algemeen goed zijn ingericht.

De lokalen voor de sotnics, de muziek en 't leercommando zijn alle zeer primitief ingericht, ofschoon zij aan redelijke eischen voldoen. Elke sotnie of commando heeft zijn eigen waschlokaaltje, ingericht volgens oud-Russische methode, d. w. z. dat het water in een dun straaltje constant loopt en niet in eene kom blijft staan. De stallen zijn in de hoogste mate primitief, ook die voor de officierspaarden.

De keukens met eetzaalen (deze worden betrekkelijk weinig gebruikt, daar veel in de open lucht gegeten wordt) voldoen aan de eischen des tijds, al zijn zij niet modern.

Het hospitaal is ruim en modern ingericht.

De baanja (Russische badinrichting), welke ook voor 't wasschen van ondergoed bestemd is, is zeer eenvoudig doch goed ingericht. De officieren en eenige burgers uit Chankendie kunnen eveneens van de inrichting gebruik maken. Zeer ongegeneerd is het, dat de oppassers gelijk met de officieren baden en hen daarbij behulpzaam zijn. Zwembroekjes worden door niemand gedragen, terwijl men soms met tienenvol tegelijk baadt.

De hoefsmederij en de leerhoefsmederij (voor de opleiding tot hoefsmid) bevonden zich in geheel afzonderlijke gebouwen van voldoende ruimte.

Zomers wordt het brood in ovens buiten gebakken, waarbij de bakkers hunne werkzaamheden onder afdaken verrichten. 's Winters geschiedt het broodbakken in een daarvoor bestemd lokaal. Een groote voorraad beschuit (eigenlijk scheepsbeschuit) is voor mobilisatie opgelegd. Deze voorraad wordt elk jaar ververscht.

Bij slecht weder is 't een verbazende modderboel tusschen de verschillende lokalen, zoodat zonder overschoenen er geen doorkomen aan is.

Opleiding tot officier.

De officieren van de kozakkenregimenten moeten allen zelfden *kozak* zijn. Zijn zij dit niet van geboorte, wat met ongeveer 5% der officieren, bijna uitsluitend tot de Siberische, Amoersche en Oessoeroeskische kozakke-troepen behoorende, 't geval is, dan moeten toch de noodige formaliteiten verricht worden om hen als zoodanig in te schrijven.

In 't algemeen geschiedt de opleiding tot officier of op de *jonkerscholen* of op de *militaire scholen*.

Tot kort geleden hadden de jonkerscholen een tweejarigen cursus en kwamen de aanstaande officieren als vaandrig, standdaardjonker of podcharoensjie bij den troep, om na korteren of langeren tijd, afbankelijk van examen en vacante plaatsen, tot 2en luitenant te worden aangesteld.

Deze regeling is nu vervallen.

Voor de kozakken zijn twee jonkerscholen opengesteld t. w. die te *Nowotscherkask* en die te *Orenburg*.

De jonkerscholen hebben 3 klassen :

1. *De algemeene klasse*. Hierin kunnen toegelaten worden :

- a. degenen, die recht hebben op verkorting van den dienst, volgens de 1e categorie, doch geen recht om op de militaire school te komen, na gehouden examen in de Russische taal ;
- b. onderofficieren, die hun verplichten dienstdtijd onder de wapenen hebben doorgebracht en 1 of 2 jaar in hun graad hebben gediend ;

c. degenen, die aan een examen, vastgesteld van wege den Minister van Oorlog, hebben voldaan.

2. *De 1e speciale-klasse*. Hierin kunnen toegelaten worden :

- a. degenen, die een bewijs hebben, dat zij den vollen cursus van een der inrichtingen van middelbaar onderwijs hebben afgehoopen, dat hun recht geeft op een der militaire scholen te worden toegelaten — zonder examen ;

b. zij, die recht hebben op verkorting van den dienst volgens de 1e categorie, maar niet den *vollen* cursus aan eene der inrichtingen van middelbaar onderwijs hebben afgehoopen — na

afgelegd examen in de Russische taal, wiskunde en physica, volgens 't programma der algemeene klasse;

c. zij, die examen gedaan hebben in alle vakken, in de algemeene klasse behandeld, met uitzondering van teekenen en reglementen.

3. *De 2e speciale klasse.* - Hierin kunnen toegelaten worden degenen, die aan een examen in alle vakken van onderwijs en dienst, in de algemeene en in de 1e speciale klasse behandeld, hebben voldaan.

Van de militaire scholen is voor de kozakken opengesteld de *Nicolaas-cavallerieschool te St.-Petersburg*, verdeeld in één eskadron en één sotnie.

In hoeverre op de cavallerieschool te *Jelisawetgrad* nog plaatsen voor kozakken worden opengesteld is mij niet bekend. Uit den aard der zaak kunnen kozakken, die officier bij de dragonders wenschen te worden, daar hunne opleiding ontvangen.

De cursus bij de militaire scholen duurt 2 jaar.

De meeste leerlingen zijn afkomstig van de cadettenkorpsen. De overige vacante plaatsen, jaarlijks een klein aantal, worden aangevuld door jonge lieden, die recht hebben op verkorting van den dienstitijd, volgens de 1e categorie, of die reeds als zoodanig vrijwillig in dienst zijn.

Op de cavallerieschool te *Jelisawetgrad* worden meest jonge lieden toegelaten, die inrichtingen van hooger of middelbaar onderwijs hebben afgeloopen. Zij, die eene inrichting van hooger onderwijs hebben afgeloopen, doorloopen slechts een cursus van één jaar op de militaire school.

Het aantal *cadettenkorpsen*, met inbegrip van het pagekorps en het Finlandsche cadettenkorps, bedraagt tegenwoordig 28. Het Donsche Alexander de Derde cadettenkorps is speciaal voor Donsche kozakken bestemd, maar bij gebrek aan candidaten kunnen ook andere kozakken worden toegelaten. Overigens hebben de kozakken uit den aard der zaak toegang tot alle cadettenkorpsen. De cursus der cadettenkorpsen duurt 7 jaar. Voor de verschillende klassen zijn toelatingsexamens vastgesteld, zoodat het niet verplichtend is den geheelen 7-jarigen cursus te doorloopen.

De leeftijd tot toelating bedraagt voor de 1e klasse 10—12 jaar, voor de 2e klasse 11—13 jaar enz.

De meeste cadetten ontvangen, als zonen van officieren, militaire beambten enz., hunne opvoeding geheel op staatskosten.

De *Nicolaas-academie van den generalen staf* dient tot het geven van eene hoogere opleiding aan officieren. De cursus duurt 2 jaar. Speciaal tot vorming van officieren, bestemd voor den generalen staf, bestaat nog een aanvullingscursus van $\frac{1}{2}$ jaar.

De *officierscavallerieschool* dient, voor wat de kozakken betreft, om :

1e officieren voor te bereiden tot het met goed gevolg commandeeren van sotnies en om hen geschikt te maken voor den hoofdofficiersrang; die officieren, welke met goed gevolg den cursus van 10 $\frac{1}{2}$ maand hebben doorlopen, ontvangen bij terugkomst bij hun korps een half jaar tractement en worden onmiddellijk tot sotniccommandant benoemd; zij nemen sotnies over van officieren, die den cursus niet hebben doorlopen, zelfs al zijn deze ouder in rang; bedoelde officieren blijven niet korter dan 2 jaar in actieven dienst;

2e te vormen hoefsmeden; deze cursus duurt 10 $\frac{1}{2}$ maand.

Het examen voor de Nicolaas-academie van den generalen staf omvat :

1. Reglementen.
  2. Tactiek.
  3. Militaire administratie (hieronder ook organisatie enz.).
  4. Artillerie.
  5. Fortificatie.
  6. Mathematica (rekenen, algebra, geometrie, trigonometrie).
  7. Geschiedenis (Algemeene en Vaderlandsche.)
  8. Aardrijkskunde.
  9. Russische taal.
  10. Duitsche en Fransche talen.
  11. Topographisch teekenen.
  12. Rijden.
-

Kaderopleiding.

Jaarlijks, na het eindigen van den najaarsrusttijd, wordt bij elk regiment een leercommando opgericht, ten einde kozakken voor onderofficier op te leiden.

Dit commando wordt afzonderlijk ondergebracht, terwijl de daartoe behorende manschappen bij de sotnies als „gedetacheerd” worden gevoerd.

Het leercommando kan al dan niet zelfstandig menage voeren.

Het aantal leerlingen bedraagt minstens de helft van het aantal onderofficieren, dat bij het regiment aanwezig moet zijn.

Om tot het leercommando te worden toegelaten moet een examen afgelegd worden ten overstaan van eene commissie, bestaande uit den kolonel, als voorzitter, den hoofdofficier, belast met het toezicht over 't leercommando en de officieren, met de opleiding belast. Het examen omvat lezen, schrijven, rekenen en de practijk van den dienst.

Ten opzichte van 't leercommando oefent de oudste officier, met de opleiding belast, de rechten van sotniecommandant uit; terwijl de rechten van den toezienden hoofdofficier met die van een bataljonscommandant overeenkomen.

Bij het Soensjenko-Vladikafkasische regiment bestond in het jaar 1902—1903 het personeel met de opleiding belast uit: 2 sotniks (1e luitenants) 1 charoensjie (2e luitenant) en 3 onderofficieren, terwijl 't aantal leerlingen 52 bedroeg, meest tot de jongste lichtung behorende, benevens 2 vrijwilligers.

De leerlingen verrichten geene corvediensten, met uitzondering van die, het commando betreffende. Ook van wacht-diensten worden zij vrijgesteld, al komen zij eenige keeren onder een eigen onderofficier op wacht, terwijl dan een der officieren van het leercommando den dagdienst verricht.

Voor leermiddelen beschikt 't leercommando jaarlijks over 15 roebel.

De regimentsgeestelijke, de dokter en de paardenarts geven enkele lessen bij het leercommando. Wat de opleiding zelve

betreft, zie men 't tableau van werkzaamheden, dat als bijlage N°. 6, is toegevoegd.

In het voorjaar heeft een examen plaats voor eene commissie, waarvan de kolonel voorzitter is en waarvan de leden door hem uit de hoofdofficieren en de sotniecommandanten worden benoemd.

Zij, die aan het examen hebben voldaan, keeren naar hunne sotnies terug en worden, naarmate er plaatsen open zijn of komen, tot onderofficier bevorderd, wanneer hun verdere dienst en gedrag daarvoor geen beletsel vormen.

In 't algemeen kunnen geene kozakken, zonder voorrechten ingelijfd, tot onderofficier bevorderd worden, zonder het leercommando te hebben gevolgd, behalve voor onderscheiding op het slagveld.

Administratie, voeding enz.

In hoofdzaak geschieden de administratieve werkzaamheden bij den staf van het regiment. Een der officieren, de z.g. kasnatchei is belast met de geldelijke verantwoordelijkheid, waarvoor hij in tijd van vrede in den regel geheel vrij van dienst wordt gesteld. Met de eigenlijke administratie is belast de djeloproiswoditjel, een burgerambtenaar, meestal in rang met een kapitein overeenkomende. Een der hoofdofficieren oefent toezicht uit over de geheele huishouding bij 't regiment, terwijl de ander 't zelfde verricht ten opzichte van dienst-aangelegenheden.

Op het regimentsbureau van 't Soensjensko-regiment waren verder werkzaam de navolgende schrijvers 1):

voor de huishouding	}	1 oudste schrijver (graad v. » oudste onderoff.)
		1 jongste » (» » » jongste »)
		2 kozakken-schrijvers.

---

1) De schrijvers worden uit goed ontwikkelde kozakken gekozen en staan in het algemeen intellectueel hooger dan zij, die voor kadervorming in aanmerking worden gebracht. Schrijver geworden zijnde, behoeven zij geen paard te hebben en verkoopen dit dan ook in den regel.

voor den dienst   {1 regimentsschrijver (gr. v. »feldwebel".)
                           {4 kozakken.

Hieronder zijn de z.g. leerlingen-schrijvers begrepen. Vooral bij de infanterieregimenten vindt men deze in grooten getale.

Een der officieren was verder belast met het toezicht over 't hospitaal, de bakkerij enz. en een ander met dat over de wapenen, den winkel (ongeveer onze cantine), de zadelmakerij, enz.

Beiden waren van andere diensten, uitgezonderd enkele, vrijgesteld.

De kas van het regiment ontvangt voorschotten van de intendance van het korps of van de circonscription. Voorschotten voor tractementen o. a. worden om de maand ontvangen, andere daarentegen weer om het kwartaal.

De sotniecommandanten ontvangen voorschotten van het regiment. De administratie bij de sotnies is tot het allernoodzakelijkste beperkt en van hoogst eenvoudigen aard.

Voor troepen te velde of op marsch geeft de intendance voorschotten en worden quitanties van gedane betalingen na afloop overgelegd. Het overgebleven geld wordt gerestitueerd.

Door de omstandigheden min of meer gedwongen, gaat het met de overgelegde quitanties, ten minste in de weinig beschaafde uithoeken van 't Russische rijk, nog wel eens zonderling toe, hetgeen voor een deel is te wijten aan 't volslagen gemis van administratiebegrip en het niet kunnen schrijven van de leveranciers. Dat veel fraude plaats vindt, geloof ik echter beslist niet en dat de Russische detachementscommandant, ondanks zijn nationaal optimisme en fatalisme, goedkooper uit is dan westersche officieren onder gelijke omstandigheden zouden zijn, mag wel als zeker aangenomen worden. Typisch was bijv. dat sommige officieren mij met trots vertelden, dat zij onderweg zoo goedkoop gesmokkelde thee en suiker hadden gekocht, waardoor zij in staat gesteld waren geworden aan hunne manschappen verschillende versnaperingen te verschaffen.

In 't algemeen heeft de regimentscommandant groote vrij-

heid in het besteden van verschillende sommen. Daar het hem bovendien nooit aan werkkrachten ontbreekt, kan door hem zeer veel gedaan worden tot verhooging van het comfort in de militaire gebouwen. Gedurende mijn verblijf bij het Soensjensko-regiment werden o. a. de volgende belangrijke verbeteringen aangebracht: de geheele nieuwe inrichting en stoffeering van het officierscasino, de oprichting van den lawka (winkel) voor de kozakken, het aanbrengen van 6 groote petroleumgloeilichten tot verlichting van het kazerneterrein, het verbeteren van wegen en paden nabij de kazernes enz.

Ofschoon zich op het regimentsbureau eene brandkast voor de verschillende gelden bevindt, is de eigenlijke kas van het regiment in een voertuig, waarbij steeds een schildwacht op post staat. Dit voertuig staat vóór of in het wachtlokaal; een afzonderlijke post voor 't geweer is niet aanwezig. De kozakken hebben het recht geld in de regimentskas in bewaring te geven. Het storten van gelden op rijks spaarbankboekjes (rente 3.6 pCt.) wordt zeer in de hand gewerkt.

De verwarming en het onderhoud der kazernes geschiedt door de genie. Een kapitein van dit wapen was ter standplaats van het Soensjensko-regiment aanwezig.

Ter bestrijding van de administratiekosten van het konsoelarje (regimentsbureau) wordt jaarlijks 200 roebel ter beschikking gesteld, eene som, die als geheel onvoldoende kan worden beschouwd.

Voor leermiddelen wordt door iedere sotnie jaarlijks 13 roebel ontvangen, door 't leercommando 15 roebel.

Voor herstellingen aan de wapens is uitgetrokken jaarlijks:

18 kopeken per geweer,

6 » » revolver,

1/2 » » opgelegd revolver.

Groote herstellingen zijn hieronder niet begrepen, evenmin de aanschaffing van vaseline.

Wat de voeding betreft, geldt in hoofdzaak 't volgende:

Kascha (eene soort gort) en *meel* worden in natura door

zorg van de intendance verstrekt, die daartoe met leveranciers de noodige contracten afsluit.

Per kozak wordt aan meel verstrekt 2 pond en 25.5 solotnik 1) en aan gort 32 solotnik (bij de gardekozakken 40 solotnik). Ieder kozak heeft dagelijks recht op 3 pond (= 1.2 K.G.) brood of 2 pond (= 0.8 K.G.) beschuit.

Wat bij het bakken aan brood overblijft, wordt aangewend voor de bereiding van *kwass* (een donker gistend vocht, dat eenigszins aan bier herinnert.)

Meel, dat over mocht blijven, wordt verkocht en de opbrengst in de menage (artjelsom) gestort.

Jaarlijks wordt vastgesteld, welke som per kozak moet worden te goed gedaan voor den aankoop van vleesch, groenten enz. Ieder kozak heeft recht op $\frac{1}{2}$ pond (= 0.2 K.G.) vleesch en op eene waarde van 1 kopeken aan groenten, zout enz. Wanneer de sotnies eigen moestuinen hebben, wordt voor toespijzen slechts $\frac{1}{2}$ kopeken per dag verstrekt.

In Chankendie werd per dag en per kozak (behalve brood en gort) 4.2 kopeken (= 5½ cent) te goed gedaan; voor schrijvers, feldschers en wachtmeesters (= opper-wachtmeesters), die op een grooter ration aanspraak kunnen maken, echter 6 kopeken.

De wachtmeester kan zijn eten afzonderlijk doen bereiden; eet hij uit de menage mede, dan ontvangt hij 2 rations.

Gehuwden kunnen in plaats van spijzen, het hun toekomende in geld ontvangen, hoogstens over 10 dagen vooruit. Voor huishoudelijke zaken wordt verder nog per kozak en per maand 15 kopeken te goed gedaan (emmers, koppen, lampen enz.)

Elke sotnie vormt een artjel, d. w. z. voert afzonderlijk menage. De onderofficieren en kozakken kiezen twee keer per jaar (1 Januari en 1 Juli) uit kozakken, die lezen en schrijven kunnen, 4 kandidaten.

Een dezer 4 kandidaten wordt door den sotnie-commandant als artjelstschik (menagemeester) aangewezen, waarvan aan

---

1) 1 pond = 0.41 K.G. 1 solotnik = 4.266 G.

den regimentscommandant wordt kennis gegeven. Hij kan herkozen worden, doch mag in geen geval langer dan 1 jaar achtereen die functie waarnemen. In geval van ziekte wordt hij door een der candidaten vervangen.

De artjelstschik is vrij van andere diensten.

Van den sotniecommandant ontvangt hij de noodige gelden tot het doen van de inkoop, voor de menage noodig, doch niet meer dan 30 roebel te gelijk. Hij moet alles contant kopen en van zijne uitgaven in een boekje aantekening houden. Tot het verrichten der inkoop worden de noodige corveeërs ter zijner beschikking gesteld.

Wat de verdeeling der maaltijden betreft, deze was bij 't Soensjensko-regiment :

's *morgens* thee, waarbij brood werd genuttigd;

te 11³⁰ v. m. middagmaal, bestaande uit vleesch met soep, gort en kwas;

te 6³⁰ n. m. avondeten, soep of borscht (bijzondere soort soep).

Over 't algemeen was het eten van uitstekende qualiteit en goed toebereid, terwijl voor voldoende afwisseling zorg werd gedragen.

Het eten der verschillende sotnies werd dagelijks den regimentscommandant ter keuring aangeboden.

Oefeningen der kozakken.

Terwijl de eigenlijke recrutenopleiding bij de dragonders plaats vindt, van af de opkomst der nieuwe lichter (December) tot 15 April en van 't begin der najaarsoefeningen tot December, vervalt het eerste gedeelte van deze opleiding voor de kozakken geheel, daar zij eerst in April onder de wapenen komen. Bijna dadelijk nemen zij dus reeds aan de oefeningen in eskadronsverband enz. deel, hetgeen mogelijk is door het

voorbereidend onderricht, dat zij in hunne stanitza's hebben genoten.

De zomeroefeningen worden verdeeld in de navolgende periodes :

- 1e periode* : oefeningen in eskadrons(sotnie)verband, gedurende 4 à 6 weken ;
- 2e periode* : oefeningen in regimentsverband, gedurende 4 weken ;
- 3e periode* : oefeningen in divisieverband met rijdende artillerie, gedurende 3 weken ;
- 4e periode* : gecombineerde oefeningen met andere wapens, gedurende 2 à 3 weken.

In de 1e periode — oefeningen in sotnieverband — moet behandeld worden :

1. Sotnieschool te voet.
2. Sotnieschool te paard.
3. Sotnieopleiding tegenover een gemarkeerden vijand.
4. Idem met een tactisch doel.
5. Oefeningen in het gevecht te voet zonder en met tactisch doel.
6. Veiligheids- en ophelderingsdienst.
7. Schieten en schatten van afstanden.
8. Zwemmen, wanneer de gelegenheid daartoe bestaat.

In de 2^e periode — oefeningen in regimentsverband — moet behandeld worden :

1. Regimentsschool.
2. Regimentsschool tegenover een gemarkeerden vijand.
3. Idem met een tactisch doel.
4. Gevecht te voet zonder en met tactisch doel.
5. Veiligheids- en ophelderingsdienst.
6. Manoevres op kleine schaal met voorafgaande oefeningen en marschen.
7. Schieten en schatten van afstanden.
8. Zwemmen, wanneer de gelegenheid daartoe bestaat.

Die troependeelen, welke niet aan de oefeningen in divisie-

verband deelnemen, blijven met de regimentsoefeningen voortgaan tot aan de 4^e periode. Het onderricht heeft het zelfde verloop, maar er worden meer oefeningen in den veiligheids- en ophelderingsdienst gehouden, terwijl het aantal manoeuvres met een tactisch doel en tegenover een gemarkeerden vijand verhoogt wordt.

De 3^e periode omvat :

a. Oefeningen in brigadeverband.

1. Brigadeschool.
2. Brigadeschool tegenover een gemarkeerden vijand.
3. Idem met een tactisch doel.
4. Manoeuvres met twee partijen door deelen van de brigade.

b. Oefeningen in divisieverband.

1. Divisieschool.
2. Divisieschool tegenover een gemarkeerden vijand.
3. Idem met een tactisch doel.
4. Manoeuvres der divisie tegenover een gemarkeerden vijand.
5. Manoeuvres met twee partijen door deelen van de divisie, brigade tegenover brigade.

c. Oefeningen in korpsverband.

1. Korpsschool
2. Korpsschool tegenover een gemarkeerden vijand.
3. Idem met een tactisch doel.
4. Korpsmanoeuvres tegenover een gemarkeerden vijand.
5. Manoeuvres met twee partijen door deelen van het korps.

De 4^e periode — manoeuvres in verband met andere wapens — omvat :

1. Oefeningen zonder tegenpartij van de drie wapens met een tactisch doel tot grondslag.
2. Kleine manoeuvres in twee partijen met voorafgaande marschen.
3. Manoeuvres met twee partijen op grootere schaal.

Normaal verlaat het Soensjensko regiment jaarlijks op den 1sten Mei zijne standplaats om een kamp, op korten afstand verwijderd, te betrekken. Daar verblijft het tot den 1sten Juli, waarna het een algemeen kamp betreft tot den 1sten September. Dit algemeene kamp is vaak op zeer grooten afstand verwijderd en van versnelde middelen van vervoer wordt zelden gebruik gemaakt.

Ook de recruten, die jaarlijks te Vladikafkas verzameld worden, marcheeren een groot gedeelte van den weg; alleen de afstand tusschen Tifis en Ewlach wordt per spoor afgelegd.

Omtrent den schietcursus, welke in de 1^e en 2^e periode moet doorloopen worden, geldt in hoofdzaak het navolgende.

Gegeven wordt jaarlijks aan patronen :

	Beschikbaar			Verdeeling.			
	Scherpe patronen.	Losse patronen.	Flaubertpatronen.	Scherpe patronen tot het doorloopen van den leercursus.	Ter beschikking van den commandant van het onderdeel.		
					Scherpe patronen.	Losse patronen.	Flaubertpatronen.
Manschappen	60	10	100	45	15	10	100
Officieren.	60	—	—	25	35	—	—
Treinkozakken *)	20	10	100	15	5	10	100

*) Deze schieten slechts enkele oefeningen met scherpe patronen.

De schietcursus voor de kozakken is de navolgende :

N ^o .	Afstand in passen.	Vizier.	Houding.	Schijf.	Soort van oefening.	Aantal patronen.
<i>Vorbereidende oefening</i>						
1	100	st. v.	staande opgelegd.	onderrichtschijf	Individueel, tijd vrij.	—
2	200	st. v.	2 kogels st. v. hand 2 idem knielende.	man op de onderrichtschijf	idem.	—
<i>Leercursus</i>						
1	200	st. v.	staande	man op de onderrichtschijf	Individueel, tijd vrij.	5
2	300	st. v.	knielend	romp op de onderrichtschijf	idem.	5
3	400	st. v.	knielend	man op de onderrichtschijf	idem.	5
4	800	afstand	3 liggend opgel. 2 knielend	4 man naast elkander	idem.	5
5	1400	afstand	3 liggend opgel. 2 knielend	12 man naast elkander	idem.	5
6	van 1400 tot 1000	afstand	afhankel. van het terrein, knielend of liggend	ondersteuningstroep	Salvo's door een half eskadron in front, na een vooruitrukken van uit ééne stelling, tijd vrij.	5
7	van 1400 tot 1000	naar den afstand tot standvizier.	idem.	tirailleurlinie, ondersteuningstroepen en batterij.	Gevechtsschieten door het eskadron.	10

Welke manschappen den voorbereidenden cursus doorloopen en op welke wijze de dagindeeling plaats vindt, geeft bijlage 7 aan.

In verband met de resultaten worden de manschappen in klassen ingedeeld.

Oefeningen 1—5 = 25 patronen.

- Meer dan 15 treffers (60 pCt. of meer) = 1^e klasse.
 » » 10 » (40 » ») = 2^e klasse.
 9 en minder (minder dan 40 pCt.) = 3^e klasse.

De onderofficieren en kozakken, die 2 achtereenvolgende jaren in de 1^e klasse gerangschikt zijn geworden, ontvangen een onderschoidingsteeken als uitstekend schutter. Zij kunnen dit verliezen door niet aan de voorwaarden van de 2^e klasse te voldoen.

Het onderscheidingsteeken voor het schieten bestaat uit eene koperen medaille met twee gekruiste geweren, waarop de woorden: »voor uitstekend schieten.» Deze medaille wordt op de borst gedragen.

Voor prijsschieten en prijsafstandenschatten worden geldprijzen en horloges uitgelooft. Ook officieren nemen er aan deel en kunnen of sabels of geldprijzen ontvangen.

Daar het Soensjensko-regiment aangewezen was geworden om den Sjah van Perzië te convoieeren van af Bakoe naar de Perzische grenzen, werden de recruten, ten getale van 220, in het jaar 1902 bij de 6^e sotnie opgeleid.

De gewone dagindeeling, gedurende den zomer was:

- 5 uur reveille.
 6—7 » staltijd.
 7—8 » wasschen en theedrinken.
 8—10 » oefeningen te paard; bij ongunstig weder in de kazerne theorie enz.
 11^{1/2} » middageten.
 2—4 » oefeningen te voet.
 4—6 » staltijd.
 6^{1/2} » avondeten.
 7—8 » behandeling van reglementen enz.
 9 » taptoe.
 11 » licht uit (later in verband met het nieuwe reglement op den Inwendigen Dienst voor *alle* wapens 10 uur).

Bij de instructie van deze sterke sotnie beschikte men slechts over 1 ritmeester (jesaocl) en een 1^{en} en een 2^{en} luitenant; terwijl somtijds nog een der officieren voor geruimen tijd met verlof afwezig was. Binnendiensten vonden meestal onder leiding van den opperwachtmeester plaats en waren dan geene officieren aanwezig.

Groote nadruk werd gelegd op de opleiding van den enkelen man in houwen en steken naar poppen, wilgentwijgen enz. De dshigitofka (zie bladz. 127) werd zeer ijverig beoefend, evenals het springen over boomen, terreinhindernissen enz. Manege-rijden (in de open lucht, eene overdekte manege bestond niet) vond betrekkelijk weinig plaats, oefeningen in gesloten orde en in het gevecht in de lawa (zie bladz. 121) daarentegen veelvuldiger. Oefeningen in den veiligheidsdienst verheugden zich niet in groote belangstelling. Wat den ophelderingsdienst betreft, scheen men het zelfde beginsel te huldigen als bij de Russische infanterie, d. i. alles aan de verkenners overlaten.

In verband met de afwijkende opleiding van dit jaar vond de inspectie van den kolonel over de recruten vroeger dan gewoonlijk plaats.

Zij ving aan op den 22en en eindigde op den 28en October.

Alle onderdeelen van de instructie werden door den kolonel met de grootste zorgvuldigheid nagegaan en over het algemeen kan gezegd worden, dat Z.H.E.G. in de hoogste mate tevreden was over alles, wat hij zag. Meermalen gaf hij den jeugdigen kozakken zijne bijzondere tevredenheid te kennen en bedankte hij hen voor den betoonden ijver en hunne toewijding. Kenschetsend waren o. a. de volgende woorden: »Ik heb aanmerkingen moeten maken, maar zonder fouten kan niets gedaan worden. Integendeel zijn de gemaakte fouten voor mij een bewijs, dat er ernstig geoefend is. Al wie werkt maakt fouten; alleen zij, die niets doen, maken geene fouten. Wie eenmaal op eene gemaakte fout gewezen is, zal deze niet licht voor den tweeden keer begaan.»

Nadat den 26en 's morgens inspectie was gehouden over theorie en gymnastiek en de kolonel ook eenige gymnas-

tische spelen had doen uitvoeren, werd door hem eene kernachtige rede tot de jeugdige landsverdedigers gehouden, waarin hij wees op de eer, die hun nu te beurt viel in de roemrijke gelederen van het regiment te mogen dienen. Vervolgens bedankte de kolonel persoonlijk de officieren en den wachtmeester, omhelsde hen een voor een en zoerde hen op beide wangen.

Het slot van de dagorder, waarbij de recruten afgeëxerceerd werden verklaard, luidde:

»Uit het oogpunt van dienst, namens het regiment en persoonlijk bedank ik den jesaoel K, de sotnie-officieren, den wachtmeester en alle onderofficieren en kozakken-instructeurs van harte voor hun buitengewoon flinken eendrachtigen arbeid; een arbeid, dien ik vroeg uit eer en geweten, in naam van en uit onbegrensde liefde voor ons roemrijk en nationaal regiment »Sljeptsof.»

»En ook gij, jeugdige Sljeptsofs, neemt mijn uit het hart voortkomenden dank aan voor al uwe inspanning, voor al uwe opofferingen, voor al uwe liefde tot ons roemrijk regiment, waarvan gij nu waardige zonen zijt geworden.

*Dient, jeugdige kozakken, werkt en spant u ook in den ver-
volgde in, zooals gij gediend, gewerkt en u ingespannen hebt in
de jonge sotnie.* Herinnert u mijn raad als commandant en tracht steeds *de eer en het geluk waardig te zijn van te dienen in de rijen van ons roemruchtig regiment, waarboven in stralenden glans de onsterfelijke naam en roem schittert van zijn* eersten vader, vriend en commandant, Generaal Sljeptsof.»

Den 30sten September keerden de sotnies, welke naar de Perzische grenzen gedetacheerd waren te Chankendie terug. Dadelijk ving de najaarsrusttijd aan, die vrij wel tot aan het dienstdoende brengen van de recruten, voortduurde. Gedurende dien tijd reden de oudere kozakken slechts eenige malen per week uit om de paarden af te rijden; oefeningen werden door hen niet gehouden.

Den 29sten October werd het examen voor het leercommando gehouden en den 2en November d.a.v. ving de cursus aan.

Het openen van den cursus ging met eenige plechtigheid gepaard.

De kolonel, de priester en eenige officieren waren daarbij aanwezig. Nadat door den geestelijke eene korte rede was gehouden, waarin de zegen des Heeren werd afgesmeekt over de te verrichten werkzaamheden, verklaarde de kolonel, dat de leercursus bij het regiment geopend was en drukte hij de leerlingen op 't hart zich gedurende dezen winter goed in te spannen. Hierop ging de priester met wijwater rond en was de eenvoudige, huiselijke plechtigheid afgecloopen.

Het wintertableau trad dit jaar vroeg in werking, in verband met de abnormale omstandigheden, waaronder 't regiment dezen zomer had verkeerd. (Men zie bijlage N°. 8).

Omtrent hetgeen gedurende het wintertijdperk moet worden behandeld, vermeldt het desbetreffende voorschrift :

1. werkzaamheden met de officieren (manegerijden, schermen, voltigeeren, ophelderingsdienst, tactische oefeningen op de kaart, behandelen der reglementen en voorschriften);
2. 't repeteeren met de onderofficieren van de kennis, welke van hen vereischt wordt, met name die in den ophelderingsdienst;
3. onderricht op het leercommando;
4. voorbereiding van de onderwijzers voor de komende lichting;
5. oefenen der verschillende speciale commando's;
6. opleiding der verkenners en sapeurs;
7. onderricht van de laatste lichting;
8. oefening man voor man van alle lichtingen;
9. opleiding der recruten (geschiedt bij de kozakken in de dorpen);
10. exercitiën enz. met de niet-combattanten;
11. oefeningen in den veiligheids- en ophelderingsdienst, exercitiën in eskadrons- en regimentsverband; manoeuvres met en zonder tegenpartij; deze exercitiën en manoeuvres behooren plaats te vinden daar waar 't klimaat en de plaatselijke omstandigheden zulks toelaten.

Door het aantal feestdagen, dat buitengewoon groot is, gaan vele oefeningsdagen verloren. Behalve de kerkelijke feestdagen en de verjaardagen van 't vorstelijk huis heeft men nog herinneringsdagen voor belangrijke historische gebeurtenissen als o. a. den val van Plewna. De regimentsfeestdag duurt meestal 2 of 3 dagen, terwijl in de sotnies de z.g. tafeldagen van de stanitza's ook nog gevierd worden (de manschappen uit dezelfde stanitza's afkomstig worden bij één sotnie ingedeeld).

Elk jaar worden van het regiment 2 officieren gedurende 2 maanden bij de genie te Tiflis gedetacheerd; de een bij de telegraphie, de ander bij de pionierwerkzaamheden.

Eveneens worden uit elke sotnie 2 kozakken, de een bij de telegraphie, de ander bij de pionierwerkzaamheden gedetacheerd. Zij moeten 't voorgaande jaar den leercursus bij het regiment hebben doorlopen.

Van infanterie- en artillerieregimenten waren gedurende den winter op de school van het regiment voor opleiding tot paardenfeldscher 33 leerlingen.

De hoofdverdeeling van hun dagelijkschen dienst was de navolgende :

7—8 uur staltijd ;

8 uur bezoeken van de zieke paarden met den paardenarts;

10—12 uur les op de school ;

3—5 uur verplichte eigen oefening;

6 uur staltijd;

daarna eigen oefening, meestal tot de taptoe.

Op de hoefsmidsschool van 't regiment waren 18 leerlingen (combattanten).

Hun diensttableau was :

8—11 uur practisch hoefsmiden onder toezicht van de oude hoefsmiden, die den onderofficiersrang hebben; er waren 3 oude hoefsmiden, non-combattanten;

na 't middageten eigen oefening; 4—6 uur les van den paardenarts.

Over het algemeen was de uitrukkingssterkte van de sotnics niet groot, als een gevolg van 't groot aantal geëmployeerden en de vele corvec- en andere kleine diensten. In den kamptijd is dit beter en worden minder manschappen aan den dienst onttrokken. Nu moge men een voorstander zijn van »het zoo sterk mogelijk" uitrukken, toch meen ik dat ten onzent tegen overdrijving in deze wel degelijk behoort te worden gewaarschuwd en dat gejaagdheid en rusteloosheid in een oorlogsleger niet mogen voorkomen, wil men niet aan moreel meer bederven dan men door oefening ooit weder goed kan maken. In elk geval vormt het Russische leger in deze aangelegenheid een groot contrast met het onze en kan niet ontkend worden, dat van corvec- en andere diensten een te royaal gebruik gemaakt wordt

Zelden was de uitrukkingssterkte in de sotnie grooter dan een 50 à 60 man; 't leercommando daarentegen was meestal voltallig ($\pm$ 45 man).

De sotnies hadden om beurten z.g. den dag, d. w. z. leverden de manschappen voor de wachten, regiments-corveeën enz.

Behalve de non-combattanten, waren zeer veel combattanten vast geëmployeerd, o. a. :

In den winkel der kozakken: 1 onderofficier en 3 kozakken.

Bij den kolonel: 1 ordonnans (deed als kok dienst) en (behalve 2 oppassers-non-combattanten) 1 paardenoppasser.

In het casino (behalve 2 non-combattanten) 1 onderofficier.

Verder:

1 zadelmaker,

2 kleermakers,

4 handwerkslieden.

Deze vast-geëmployeerden behooren 's avonds de theorie van 7—8 te volgen en eens per week aan de rijlessen deel te nemen; of zulks echter inderdaad wel altijd geschiedt, meen ik te moeten betwijfelen.

Als voorbeeld moge hier eene opgave omtrent corveeën enz. van een der sotnies dienen:

Sterkte aan combattanten: 113.

Nemen niet aan de oefeningen der sotnie deel :

- 13 leerlingen van de regimentsschool.
- 3 meesters (handwerkslieden).
- 9 kozakken, bij 't muziekkorps gedetacheerd.
- 2 bakkers.
- 1 kok.
- 5 hoefsmeden.
- 3 officiersordonnansen.
- 1 schrijver.

Totaal 37 man. Blijft 76.

Wanneer de sotnie *niet* den dag heeft, worden normaal de volgende corveeën gegeven :

1 onderofficier v/d dag voor de sotnie.

1 » of kozak, die 't leercommando gevolgd heeft, voor den dagdienst in de stallen.

3 kamerwachts.

12 stalwachts.

Van de laatste 15 rukken 10 mede uit en blijven 5 (één aflossing) in de kazerne achter.

Daar echter niet medegerèkend zijn de artjeltschik, de zieken en corveeërs, die meestal nog boven de officieele sterkte gegeven worden, wordt het aantal kozakken, dat níét uitrukt, nog belangrijk grooter, zoodat de sterkte onder de wapenen, als boven gezegd, $\pm$ 50 à 60 man bedraagt.

Heeft de sotnie den dag, dan geeft zij nog aan wachten en corveeën bovendien 28 man.

De indeeling hiervan (bij regimentsorder van 1 Januari 1902 vastgesteld) is de volgende :

WACHTEN EN POSTEN.	Onder-officieren.	Kozakken 1e kl.	Kozakken.	Totaal.
De onderofficierswacht bestaat uit . . .	1	1	12	14
Zij zet de navolgende posten uit:				
1 bij 't vaandel (huis van den kolonel)	3			
1 krijgskas	3			
1 wapenmagazijn en tuighuis	3			
1 arrestanten	3			
Korporaalswacht bij 't patronenmagazijn .		1	3	4
Plantons:				
Bij 't hooi van 't regiment 2			4	4
Bij de kerk 1			2	2
Post bij 't paardenlazaret			3	3
Ordonnansen:				
Bij den regimentscommandant			1	1
Bij 't regimentsbureau			1	1
Bij 't officierscasino			1	1
Totaal	1	2	27	30

De ordonnansen van den regimentscommandant en bij 't officierscasino waren geëmploieerden.

Bij 't muziekkorps bevonden zich 40 à 50 kozakken, die het eerste oefeningsjaar volbracht hadden.

De diensturen liepen van 8—11½ v. m. en van 2—4 en van 7—8 n. m.

In het voorgaande is in het kort aangegeven op welke wijze de oefeningen van de kozakken gedurende den loop van het jaar worden gehouden. Hunne opleiding komt geheel overeen met die der dragonders, omdat zij in staat moeten zijn in verband met deze als gesloten cavalerie op te treden. Vooral bij de Donsche kozakken is deze eisch van 't meeste gewicht, daar toch bij de cavaleriedivisies, naast 3 dragonderregimenten, meestal een Donsch kozakkenregiment is ingedeeld. Toch wordt bij de kozakken nog steeds aan de indi-

vidueele opleiding zeer veel waarde gehecht en tracht men de geschiktheid van den kozak voor het gevecht van man tegen man zoo hoog mogelijk op te voeren; vandaar de vele oefeningen in de dshigitofka en de lawaformatie. Vooral bij de kozakken, niet bij de dragonderdivisies ingedeeld, is de voorliefde tot 't houden van oefeningen in verspreide orde zeer groot en mijns inziens terecht, daar de kozak zijn karakter nog volstrekt niet verloren heeft. Wat trouwens deze laatste kozakken, in den Kaukasus, in Toerkestan, in Siberië enz., betreft, ontbreekt door de verschillende te verrichten diensten en 't halve oorlogsleven, dat zij vaak leiden, de gelegenheid om naast eene dengdelijke opleiding als kozak, d. w. z. als ruiter voor 't gevecht van man tegen man, ook nog eene dengdelijke opleiding tot gesloten-gevechtscavalerist te doen plaats vinden en heeft men dus zeer juist gedacht beter een *goed kozak dan een slecht cavalerist*.

Nog een opmerking wat betreft de formatie der Russische cavaleriedivisies. Het kozakkenregiment, daarbij ingedeeld, dat, n'en déplaise vele Duitsche schrijvers, volkomen geschikt is om als gesloten cavalerie op te treden, heeft tot bestemming, om, *wanneer* de gelegenheid zich voordoet, van de lawa gebruik te maken en daardoor het optreden der dragonders onder gunstige omstandigheden te doen plaats vinden.

Raswjeedtschiks (verkenners).

Ten allen tijde moeten zich in ieder eskadron (sotnie) 16 verkenners bevinden, die gelijkelijk over de pelotons verdeeld worden.

Op dezelfde wijze als de verkenners moeten alle onderofficieren voor den verkenningsdienst (ophelderingsdienst) opgeleid worden.

In iedere sotnie berust de opleiding der raswjeedtschiks bij

een daartoe zeer geschikt officier, die zoo mogelijk een liefhebber van de jacht moet zijn.

De regimentscommandant draagt zorg, dat dergelijke officieren gelijkelijk over de sotnies verdeeld worden.

Aan de officieren, met de opleiding belast, wordt een der geschiktste jonge onderofficieren (onderofficieren 2^e klasse) van de sotnie toegevoegd.

Het toezicht over al de verkenners heeft een der hoofdofficieren van het regiment.

Jaarlijks kunnen ten hoogste 30 onderscheidingsteekenen 1) als verkenners per regiment aan de beste raswjeedtschiks worden uitgereikt.

Daartoe wordt in 't najaar een examen afgenomen door eene commissie, waarvan de regimentscommandant voorzitter is.

Van de verkenners moet worden geëischt :

- a. uitstekend terreinrijden en met het paard kunnen zwemmen ;
- b. grondige kennis van den ophelderingsdienst ;
- c. handig uitvoeren van opdrachten te velde, tot den ophelderingsdienst behoorende ;
- d. mondelinge en schriftelijke berichten kunnen opmaken.

Zij, die het metalen onderscheidingsteeken hebben verkregen, hebben ook het recht een onderscheidingsteeken op den schouderlap te dragen.

De allerbeste raswjeedtschiks van 't regiment, kunnen na 2 jaren dienst als zoodanig, zonder het leercommando gevolgd te hebben, tot onderofficier bevorderd worden.

Zij zijn alsdan echter verplicht tot aan het einde van hun diensttijd het leercommando te volgen.

Bedoelde onderofficieren worden boven de organieke sterkte gevoerd.

Verkenners, die hun dienst behoorlijk verrichten, doch niet

---

1) Dit onderscheidingsteeken bestaat uit eene verzilverde medaille, waarop 2 gekruiste zwaarden en de woorden: „verkenners, 1e categorie.”

voor eene medaille in aanmerking komen, verkrijgen 't recht tot het dragen van een onderscheidingsteeken op den schouderlap.

Voor het onderricht der verkenners wordt noodig geacht :

1. de noodige reglementen ;
2. eene kaart en relief of een bak met zand tot het leeren kaartlezen en het bekend worden met den ophelderingdienst ;
3. kaarten op groote schaal (100 à 250 saschen op den duim 1)), militair-topographische kaarten van de onmiddellijke omgeving van 't garnizoen op de schaal van 1 à 3 werst op den duim, rekenende op een exemplaar op elke 2 verkenners, en verder eenige 10 werst-kaarten van de omgeving voor verre ritten en voor de jacht. Behalve dat, verdient het aanbeveling kaarten te hebben van de naaste omgeving van vreemde landen, wanneer de sotnie (het eskadron) niet ver van de grenzen in garnizoen is ;
4. kompassen, een per verkenners ;
5. cahiers met blanco's voor berichten en enveloppen ;
6. horloges voor elk der verkenners ; deze moeten gaandeweg aangeschaft worden ;
7. bootjes, touwen en andere benodigdheden voor 't leeren zwemmen.

Waar de jacht mogelijk is, moet deze gehouden worden. De noodige honden moeten daartoe bij het regiment aanwezig zijn.

De regimentscommandanten moeten het jagen van officieren bevorderen en het gebruik van de regimentshonden toestaan.

Onkosten voor de raswjeedtschiks worden uit de regimentskas bestreden.

Daggelden, bij ritten langer dan 2 dagen, worden door het regiment verstrekt; voor hoofdofficieren 3 roebel en voor subalterne officieren en standaardjonkers 2 roebel daags.

Minderen en paarden ontvangen, gedurende lange ritten, verhoogd rantsoen.

---

1) 1 saschen is = 2.1254 M.; 1 duim = 0.0254 M.

Het onderricht aan de raswjeedtschiks heeft zoowel theoretisch als practisch plaats.

Het practisch onderricht wordt gedurende het geheele jaar gegeven, met uitzondering van den rusttijd na de zomeroefeningen.

Het theoretisch onderricht vindt gedurende den winter tot half April plaats en dan minstens 2 à 3 maal in de week gedurende ongeveer 1 uur.

Bij dit onderricht worden alle details van den patrouilledienst behandeld en het maken van berichten beoefend.

Met het oog op groote ritten moet den raswjeedtschiks ingeprent worden :

1. meer zorg voor hunne paarden dan voor zich zelve te dragen ;
2. de paarden op tijd en voldoende te voederen ;
3. voortdurend toe te zien op het hoofbeslag ;
4. zorgvuldig zadelen en reinigen ;
5. de paarden op tijd om te zadelen.

Behalve kaartlezen en orienteeren op het terrein, moet verder behandeld worden de organisatie van troepen, de marschveiligheidsdienst, wijze van bezetting van stellingen, karakter van veldversterkingen en belang van terreinvoorwerpen voor de oorlogvoering.

Het practisch onderricht wordt met de meeste zorg gegeven en omvat alles wat met den ophelderings- en veiligheidsdienst maar eenigszins in verband staat, zooals het aankweken van het waarnemingsvermogen van den man, het orienteeren naar zon, sterren en kompas, het afstanden schatten, het practisch opstellen van berichten, het houden van verband, het overwinnen van terreinhindernissen enz.

Verder worden beoefend het zwemmen, het vervaardigen van overgangsmiddelen en de jacht met honden.

Gedurende het zomertijdperk worden de raswjeedtschiks uitgezonden om de manoeuvres van infanterie- en artillerie-afdeelingen te volgen. Aanvankelijk geschiedt dit van nabij, ten

einde hen met organisatie, vechtwijze enz. der zusterwapens bekend te maken. Later moeten zij infanterie en artillerie op grootere afstanden waarnemen en verslag kunnen uitbrengen, omtrent sterkte, toestand enz. der waargenomen troepen.

Gedurende het wintertijdperk worden, afhandeljk van het klimaat, 2 à 3 terreinritten per week gehouden, waaronder ook nachtelijke.

Verder moeten door de raswjeedtschiks de volgende grootere ritten gemaakt worden :

gedurende den winter 2 ritten van 75 en van 150 werst, respectievelijk in 2 en in 4 dagen.

gedurende den zomer 1 rit van 200 à 300 werst in 7 à 10 dagen.

Normaal moet bij den eersten rit gedurende den eersten dag 30 en gedurende den tweeden dag 45 werst afgelegd worden. Bij den tweeden rit achtereenvolgens 30, 30, 50 en 40 werst en bij den derden rit dagelijks 35 à 40 werst, maar op één der dagen minstens 70 werst.

Het zwemmen zonder en met paard heeft gedurende het geheele zomertijdperk plaats. Het aantal oefeningen, dat hierbij gehouden moet worden, kan niet van te voren worden vastgesteld.

De raswjeedtschiks moeten bedreven zijn in het vervaardigen, met behulp van voorhanden zijnde materialen, van vlotten tot het overbrengen van zadels en munitie.

De lawa.

De lawa is de verspreide orde te paard van de kozakken. De groote geschiktheid van den kozak voor 't gevecht van man tegen man heeft haar doen geboren worden, en al mogen de kozakken heden ten dage menigmaal geheel als gewone cavalerie optreden, toch blijft zij de karakteristieke gevechtsvorm van deze roemrijke ruitervolken.

De lawa kan toegepast worden :

1. bij gewelddadige verkenningen ;
2. om verkenningen van den vijand te beletten ;
3. om als scherm voor eigen bewegingen te dienen ;
4. om den vijand van zijne aanvalsrichting af te lokken, hem tot foutieve handelingen te verleiden en hem aan plotselinge aanvallen van eigen gesloten afdeelingen bloot te stellen ;
5. tot vervolging van een terugtrekkenden tegenstander.

Het regiment in de lawa, bestaat uit :

- a. *de voorste sotnies*, in de lawa ;
- b. *de reserve*.

De opleiding tot het gevecht in de lawa geschiedt in de *sotnie*.

Gedurende het zomertijdperk, in de periode der sotnieoefeningen, moeten minstens 5 à 7 oefeningen in 't gevecht in de lawa plaats vinden.

De lawaformatie van de sotnie bestaat uit :

- a. *de voorste deelen* ;
- b. den *ondersteuningstroep* of den *majak*.

De 4 pelotons kunnen alle verspreid worden ; doch wanneer de sotnie zelfstandig optreedt, moet steeds een gesloten peloton als ondersteuningstroep achterblijven.

Worden bij eene sotnie (niet zelfstandig) alle pelotons verspreid, dan treedt in de plaats van den ondersteuningstroep de z. g. *majak*, bestaande uit de kozakken van de voorste 3 rotten van het derde peloton.

De standaard bevindt zich c. q. bij den ondersteuningstroep of bij den *majak*.

Het voorste deel van de lawaformatie bestaat uit halfpelotons, die aanvankelijk een onderlingen afstand van ongeveer 50 pas kunnen hebben en zich na bekomen bevel verspreiden.

Vóór 't verspreiden kunnen de rotten onderling afstand nemen.

Ieder halfpeloton staat onder bevel, hetzij van den rechter-,

hetzij van den linkerguide (onderofficier) van het peloton.

Het verspreiden geschiedt op het midden van ieder halfpeloton, waarbij de kozakken uit het achterste gelid links van hunne voorlieden komen.

Op vlak terrein en bij oefeningen nemen de kozakken 5 pas tusschenruimte. Deze afstand kan veranderd worden in verband met het gevechtsdoel en het terrein.

De ondersteuningstroep (gesloten of op één gelid) bevindt zich op 50 à 100 pas achter het midden of achter den meest bedreigden vleugel.

De majak, wanneer deze aanwezig is, bevindt zich op de plaats, door den sotniecommandant aangewezen. Is geene plaats aangewezen, dan op 50 à 100 pas achter het midden van de voorste linie.

De sotniecommandant is aan geene vaste plaats gebonden, doch bij een gesloten aanval galoppeert hij vooruit en sleept de sotnie mede.

Zoodra de lawa geformeerd wordt, melden zich bij hem: de onderofficieren van het opsluitend gelid, tot het overbrengen van berichten, 2 trompetters en 1 kozak met het sotnievlaggetje. Deze laatste kan door hem bij den ondersteuningstroep of den majak worden ingedeeld.

De pelotonscommandanten blijven bij hunne pelotons en rijden op 20 pas vóór 't front. Voor het overbrengen van berichten bevindt zich 1 goed bereden kozak van hun peloton bij hen.

De commandanten der halfpelotons rijden op 4 of 10 pas vóór hunne afdeelingen, al naar deze gesloten of verspreid zijn.

De wachtmeester bevindt zich bij den ondersteuningstroep of bij den majak.

De derde trompetter bevindt zich bij den oudsten sotnieofficier. (schets No. 1.)

Behalve de gewone teekens kunnen nog bijzondere door de commandanten afgesproken worden, zooals dieren- en vogelgeluiden.

Het formeeren der lawa.

De lawa kan geformeerd worden, zoowel uit de front- als nit

de colonneformaties en zoowel naar voren als naar de flanken.

Tot het formeeren der lawa gaan de halfpelotons op sotnieafstand vooruit en nemen onderling 50 pas tusschenruimte. Geschiedt het formeeren der lawa op de plaats, dan gaat de ondersteuningstroep achteruit.

De vleugels der lawa zijn steeds naar voren omgebogen.

Wanneer geen andere gang is aangegeven, geschiedt het formeeren der lawa in draf.

Bevindt het eskadron zich in *linie* en worden 3 pelotons ontwikkeld, dan rijdt het 2e peloton recht vooruit, het 1e peloton maakt eene halfrechtsche en het 3e peloton eene halflinksche zwenking, terwijl het 4e peloton halt houdt.

Geschiedt het formeeren der lawa uit de colonne, dan is het voorste peloton met de richting belast, terwijl het 2e en het 3e peloton zich respectievelijk naar rechts en links begeven.

Tot het verzamelen der lawa op de vleugels geeft de sotniecommandant een teeken of commandeert »lawa, verzamel op de vleugels». Te voren heeft hij daartoe de pelotonscommandanten ingelicht, welke pelotons en waar deze moeten verzamelen. De uitvoering geschiedt in gangen, afhankelijk van de omstandigheden (schets N°. 3).

De halfpelotons (ketens) kunnen naar believen sluiten en verspreiden. In 't algemeen zijn zij in hunne handelingen en in het gebruik maken van het terrein volkomen vrij.

Verzamelen van de lawa.

Het verzamelen geschiedt op signalen of teekens:

- a. bij den sotniecommandant in pelotonscolonne;
- b. » » » » in linie;
- c. bij den ondersteuningstroep of den majak in linie.

Tenzij de sotniecommandant anders begeert, geschiedt het verzamelen in grooten namjeet (veldgalop).

In gevallen, dat de lawa den tegenstander moet misleiden, of overmachtige vijandelijke krachten ontmoetende, niet in staat is het gevecht aan te gaan, kan zij verspreid den terugtocht aannemen en op een te voren afgesproken punt, meer of minder

ver verwijderd, verzamelen. Hierbij zijn de ruiters volkomen zelfstandig.

Vuren.

Het openen van het vuur geschiedt op aanwijzing van de pelotonscommandanten.

Te paard wordt door de verspreide afdeelingen uitsluitend individueel vuur afgegeven, terwijl dit vuur slechts door de beste schutters en ruiters geopend wordt. Om te vuren kunnen de ruiters ook afzitten.

Vuur door geheele ruiterafdelingen (pelotons en halfpelotons) wordt slechts te voet geopend.

Aanval van de lawa.

De lawa moet de gelegenheid niet voorbij laten gaan om den vijand onverwachts aan te vallen, hetzij in haar geheel, hetzij met afdeelingen. Hierbij moet zij steeds trachten den tegenstander op zijne zwakste plaats te treffen.

Of de geheele sotnie op het commando of een teeken van den sotniecommandant of enkele pelotons op het commando van hunne commandanten storten zich alsdan met „gikom” (gi-gi is de oorlogskreet der kozakken) op den vijand.

Handigheid en vastberadenheid zijn bij deze plotselinge aanvallen voorwaarden voor het welslagen.

Wanneer de sotnie in de lawa in regimentsverband optreedt, richt zij zich, wat hare aanvallen, betreft naar de bevelen van den regimentscommandant en de bewegingen der andere sotnies.

Gesloten aanval.

Aan den gesloten aanval gaat het verzamelen vooraf. De uitvoering geschiedt overeenkomstig het bepaalde in het cavalerie-reglement II.

Lawaformatie van het regiment.

Deze bestaat uit :

1. de voorste sotnies met hunne ondersteuningstroepen ;

2. de reserve of hinderlaag.

Het voorste gedeelte kan bestaan uit 2, 3 of 4 sotnies in de lawa verspreid, waarbij de sotnies onderling pelotonsafstand houden.

De overblijvende sotnies van het regiment vormen de reserve en stellen zich op hoogstens 300 pas achter de voorste sotnies op, waar zulks in verband met het terrein het gunstigst is.

De reserve kan naar omstandigheden in een of meer colonnes of in linie zijn opgesteld.

Wanneer meerdere sotnies tot het voorste gedeelte behooren, moeten de sotnies op de flanken minstens de helft harer sterkte als ondersteuningstroep achterhouden. Deze ondersteuningstroepen, welke gesloten of verspreid kunnen zijn, stellen zich achter- of uitwaarts van de buitenflanken hunner sotnies op.

Bij den regimentscommandant bevinden zich: de adjudant, 2 trompetters en 1 korporaal of handig kozak van elke sotnie.

Een van de hoofdofficieren neemt het commando over de reserve op zich, de andere is den regimentscommandant behulpzaam bij de bevelvoering over de voorste sotnies.

Ieder sotniecommandant moet nauwkeurig bekend zijn met de algemeene taak van het regiment. Groote vrijheid van zelfstandig handelen moet hem gelaten worden.

Bij frontveranderingen over $\frac{1}{4}$ cirkel gaan de dichtstbijzijnde sotnies in de voorste lijn over, zelfs al behooren zij tot de reserve (schets N°. 4).

Het regiment in de lawa kan in front chargeeren of van verschillende zijden; in het laatste geval vallen eenige sotnies in front aan, terwijl andere den vijand in de flanken en in den rug aangrijpen. Hierbij moet gedurende de charge aangesloten worden.

In grootere verbanden optredende (brigade, divisie, korps) handelen kozakkenafdeelingen in 't algemeen naar het bepaalde in het 4e deel van het cavaleriereglement. Zij zijn echter gerechtigd hiervan, in verband met hare vechtwijze, af te wijken.

Het optreden van groote kozakkenmassa's, hetzij als verkenningsskorpseu hetzij tot vervolging van den vijand, ligt geheel in de bedoeling van het voorschrift op de lawaformaties der kozakken.

De dshigitofka.

De dshigitofka dient om bij de kozakken stoutmoedigheid, behendigheid enz. te ontwikkelen.

Met de verschillende eigenschappen van man en paard behoort daarbij rekening gehouden te worden, zoodat sommige oefeningen door den een wel, door den ander niet worden verricht. Vandaar, dat men de z.g. verplichte en de vrijwillige dshigitofka onderscheidt.

De te houden oefeningen zijn in hoofdzaak de navolgende:

1. Het in galop overwinnen van terreinhindernissen met daaraan verbonden schieten en houwen.
2. Het oprapen van voorwerpen van den grond in verschillende gangen. Meestal geschiedde dit in galop. De op te rapen voorwerpen waren in den regel mutsen, maar ook wel geldstukjes, in papier gewikkeld.
3. Het bij zich op het paard nemen van een niet bereden kameraad.
4. Het vervoeren van een gewonde door een of twee ruiters. Hierbij kan de gewonde over het zadel gelegd worden en zit de ruiter op het kruis van het paard.
5. Het op- en afspringen van het paard in galop.
6. Het paard in den galop inhoudende, dit doen neerleggen.
7. Het galoppeeren met twee of drie paarden en het overgaan van het eene paard op het andere.
8. Het galoppeeren met een tweeden ruiter op den nek. Deze kan vuren enz.
9. Galop, staande op het paard.
10. Galop, in den hoogstand op het paard.

11. Galop, achterste voren op het paard zittende. Hierbij kan gevnuurd worden.
12. Ontzadelen van het paard in den galop.
13. Speerwerpen en andere spelen te paard.

KORTE GEGEVENS EN AANTEKENINGEN.

De gangen van het kozakkenpaard zijn de volgende :

<i>stap</i>	snelheid 5 à 6 werst in 't uur (1 werst in 10 à 12 min.)
<i>draf</i>	» 12 » » (1 » in 5 »)
<i>galop</i>	» 16 » » (1 » in 3 ³ / ₄ »)
<i>verlengde galop</i>	» 20 » » (1 » in 3 »)

ren, snelste gang van het paard.

Kozakkentroepen, welke tot cavaleriedivisies behooren of gelijktijdig met dragonders optreden, moeten den verlengden galop tot veldgalop uitstrekken t. w. 24 werst per uur (1 werst in 2½ minuut). De werst = 1062,7 K.M.

De rangen en graden zijn :

kozak,
 prikaznie = korporaal, kozak 1e klasse,
 mladschie oerjadnik = jongste onderofficier,
 starschie » = oudste »
 wachmister = opperwachtmeester,
 podxaroensjie = kornet,
 xaroensjie = 2e luitenant,
 sotnik = 1e »
 podjesaoel = ritmeester 2e klasse,
 jesaoel = » 1e »
 woiskowoi starschina = overste,
 palkofnik = kolonel.

De pioniergereedschappen bij een kozakkenregiment bestaan uit :

per sotnie 2 groote schoppen en 2 bijlen (op de sotniekar),
 20 Linnemann-schoppen en 20 kleine bijlen (aan den man).

Verder bij de *kozakken van den trein* :

22 bijlen en 21 groote schoppen (op de voertuigen).

De Linnemann-schoppen zijn niet van eene zaagzijde voorzien.

In vrede-tijd zijn schoppen en bijlen zwart geverfd, waarbij de onderkant blank en scherp wordt gehouden.

Bij de sotnies worden eenige *kijkers* bewaard. In oorlogstijd zijn deze voor de officieren bestemd.

Elk regiment is van een stel *heliographen* voorzien.

Als springmiddelen doen bussen met pyroxyline dienst.

De uitrusting aan patronen per kozak bedraagt 60 aan den man, waarvan 30 in de patroontasch.

Per sotnie zijn 4 ziekendragers. De regiments-dokter is met hunne opleiding belast. In den winter ontvangen zij tweemaal in de week, gedurende 2 uur, onderricht.

In bijlage N° 9 worden eenige opgaven omtrent den trein van een kozakken-regiment aangetroffen.

Het hospitaal van het Soensjenskie-regiment was bestemd voor 30 zieken. Als personeel waren aanwezig : 3 feldschers en 6 hospitaalsoldaten. Meestal was slechts de oudste dokter van het regiment aanwezig, terwijl de jongste gedetacheerd was. De rangen van de dokters loopen van kapitein 2^e rang tot en met luitenant-geueeraal.

Er zijn twee soorten van feldschers :

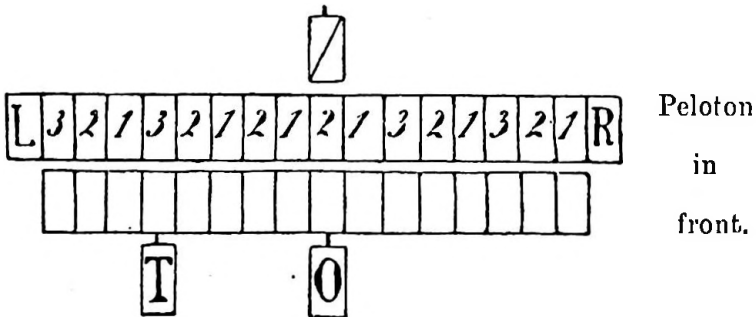
de sotnie (compagnies) feldschers en
de medische feldschers.

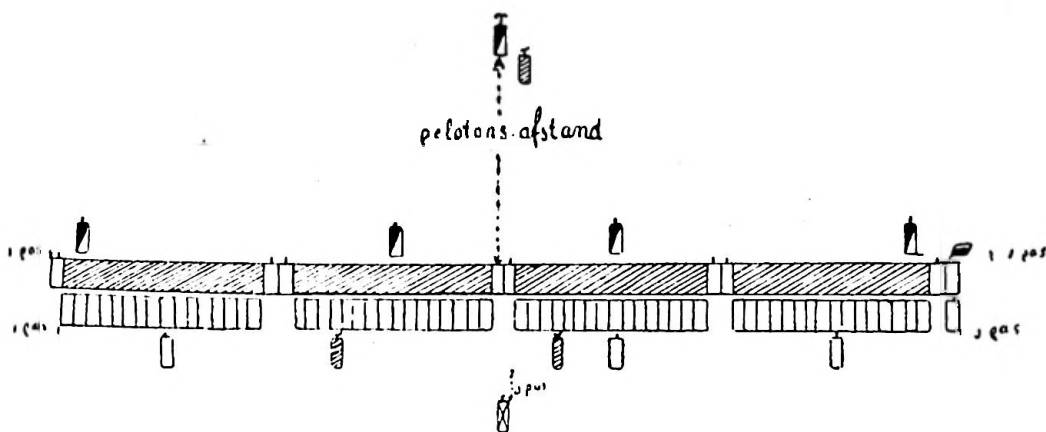
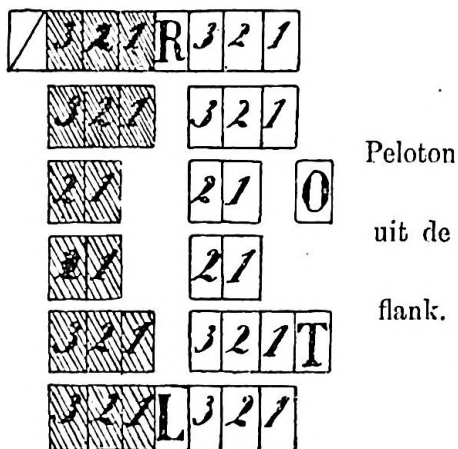
De sotniefeldschers, afkomstig uit den troep, leeren 2 jaar in een hospitaal.

De medische feldschers doorloopen de feldschersschool. Hier komen zij op jeugdigen leeftijd (12 à 13 jaar) en doorloopen een cursus van 5 jaar.

De *klasnje-feldschers* (eene soort dokters) komen uit de medische feldschers voort. De jongste rang is gouvernements-secretaris = 2^e luitenant.

Lans. Van de met de lans bewapende kozakken wordt slechts door het voorste gelid dit wapen gevoerd. In den oorlog van 1877/78 werden door enkele regimenten de lansen achtergelaten. In 't algemeen is men bij de Donsche kozakken voor 't behoud van dit wapen, terwijl de officieren der Koeban- en Tjerek-kozakken er groote tegenstanders van zijn. Bij de andere woisko's zijn de opinies verdeeld. Mijns inziens is dan ook de gevolgtrekking niet gewaagd, dat waar zelfs bij de kozakken, die eene zoo uitstekende individueele opleiding ontvangen, als nergens elders 't geval is, de opinie ten gunste van de lans verdeeld is, deze zeer zeker behoort te verdwijnen uit de bewapening van de West-Europeesche cavalerieën. Hoe men dan ook hier te lande van tijd tot tijd de invoering van dat wapen der vreesachtigen kan bepleiten, en wel op gronden van zeer twijfelachtige waarde, lijkt mij volkomen onbegrijpelijk, te meer daar de opleidingsduur onzer cavalerie kort is, zij een zwaren patronilledienst zal hebben te verrichten (dat de lans bij 't patronillerijden hinderlijk is, wordt zelfs door hare grootste aanhangers toegegeven) en veel van het gevecht te voet zal gebruik maken.

Sotnie in front.

Toelichtingen. De commandanten van het 1e en 4e peloton bevinden zich voor het tweede rot van den vleugel af. De onderofficieren van het opsluitend gelid op 1 pas achter het midden van het peloton. Achter den standaard- of vlagdrager bevindt zich een onderofficier z.g. als helper.

De wachtmeester staat 3 passen achter het midden van de lijn van het opsluitend gelid.

Totaal bedrag der *pensioenen* (pensie en emiretoeri) in roebels.

R A N G E N.	Voor 35-jarigen dienst.				Voor 25—35-j. dienst.		
	Pensioen 35 j. Emiretoeri 35 j.	Pensioen 35 j. Emiretoeri 30 j.	Pensioen 35 j. Emiretoeri 25 j.	Pensioen 35 j. Emiretoeri 20 j.	Pensioen 30 j. Emiretoeri 30 j.	Pensioen 25 j. Emiretoeri 25 j.	Pensioen 25 j. Emiretoeri 20 j.
Generaal	3546	3278	3010	2742	1951	1773	1594
Luit.-Generaal	2840	2625	2410	2195	1563	1420	1277
Generaal-Majoor	2132	1971	1810	1648	1174	1066	959
Kolonel (comm. zelfst. onderd.) . .	1426	1318	1210	1102	785	713	641
Kolonel	1367	1259	1151	1043	755	683	611
Luit.-Kolonel	1066	985	905	824	586	533	479
Kapitein	811	751	692	633	445	405	366
Staf-Kapitein	743	689	634	580	408	372	335
1e Luitenant	652	606	560	514	356	326	295
2e Luitenant	585	542	499	456	322	294	265

Aan *fourage* wordt verstrekt :

	Haver.	Hooi.
Garde-kozakken	12 pond	10 pond.
kozakken	10 » 30 solotnik	10 »
	1 pond = 0.41 K.G.	1 solotnik = 4.266 G.

De haver kan vervangen worden door hetzelfde gewicht aan gerst. Bij het Soensjenskie-regiment was dit het geval. In een daarvoor bestemden molen werd het fijngemaal.

$3\frac{7}{16}$ pond haver kan vervangen worden door 5 pond hooi.

Hooi kan vervangen worden door hetzelfde gewicht aan stroo. Dit behoort dan fijngehakt te worden, terwijl aan elke 5 pond stroo 1 pond meel moet worden toegevoegd.

Haver of gerst wordt dagelijks 3 keer gegeven, 's morgens,

's middags en 's avonds, met tusschenruinten niet korter dan van 5 à 6 uur.

Hooi wordt gegeven tusschen den morgen en middag, den middag en avond en na de avondhaver. Het vierde en grootste ration wordt voor den nacht bestemd.

De prijs van een kabardinsch paard bedraagt in den Kaukasus 150 roebel. Dit paard wordt door de officieren der Tjerskiesche en Koebansche kozakken meest gebezigd. Voor een halfbloed (Engelsch of Arabisch) wordt 250 roebel besteed.

Bij elk kozakken-regiment moeten in vreedstijd minstens 16 treinpaarden aanwezig zijn. Bij het Soensjenskie-regiment bedroeg hun aantal 24.

De dagelijksche orders werden elken dag aan de officieren en de sotnies gehectographeerd van het regimentsbureau verstrekt. Alles wat het leven van het regiment betrof, werd hierin ter kennis van den eenvoudigen kozak gebracht en schroomde men niet zaken mede te deelen, welke bij ons te lande waarschijnlijk als »vertrouwelijk" zouden worden behandeld of anders hoogstens onder de oogen der officieren zouden komen. Zoo werd o. a. de navolgende order afgedrukt: »Verleden Zaterdag in de waschinrichting komende, bemerkte ik met genoegen, dat onze kozakken eindelijk de voordeelen genoten van de waschmachine »Niagara", waarbij het goed door stoom uitstekend gereinigd wordt. Maar wat mij tegelijkertijd ten zeerste trof was, te moeten ontwaren, dat de kozakken bij het wasschen *eigen zeep* gebruikten, terwijl ik bij de beproeving van de machine in het bijzijn van H.H. sotniecommandanten en hoofden van commando's er over gesproken heb om de onbeduidende sommen voor zeep uit de sotniekassen te bestrijden. Ja, wanneer ik er niet over gesproken had, dan nog was het niet moeilijk geweest, daaraan zelf te denken. *Wat meer hart, H.H. sotniecommandanten en hoofden van commando's!*"

Eene berisping, welke de regimentsadjutant had ontvangen, wijl hij ter gelegenheid van den jaardag van den val van Plewna

het muziekkorps 's nachts een rondgang door het dorp had doen maken, werd ter algemeene kennis gebracht, opdat de betrokken muzikanten zouden weten, dat de regimentscommandant zich niet met het storen van hunne nachtrust kon vereenigen.

Wat den weekdienst der officieren betreft, kent men tegenwoordig in Rusland bij alle wapens slechts één officier van den dag per regiment, die toezicht houdt op alle huishoudelijke diensten. Kapiteins en luitenanten roulceren te zamen voor dezen dienst.

De kozakken-officier.

Over het algemeen staan de officieren der kozakken in ontwikkeling gelijk met hunne collega's bij andere wagens, hetgeen niet te verwonderen is, daar zij eene gelijke opleiding genoten hebben. Toch heeft het voortdurende afgezonderde leven, vaak te midden van nog half beschaafde volkeren, op hun karakter zijn invloed wel degelijk doen gelden. Gesloten van aard, vaak in zich zelve gekeerd, behoort hij niet in eene Westersche omgeving t'huis, maar in de vrije, woeste natuur. Eenvoudig, sober, goedhartig en bedaard van karakter, schikt hij zich gemakkelijk in tal van omstandigheden, zonder ooit den moed te verliezen. Godsdienstig van natuur, bezielde met groote liefde voor zijne ondergeschikten, gehecht aan zijn regiment, vormt hij een scherp contrast met den boulevardier onzer groote steden. Het zelfvertrouwen is bij hem in hooge mate ontwikkeld en 't onmogelijke" kent hij niet. Vast is hij overtuigd van de onverwinbaarheid der kozakkenscharen en een 100.000 kozakken vegen gemakkelijk den weg naar Berlijn schoon, zooals een hunner oversten mij mededeelde. Gastvrij in eene mate, die men ten onzent niet meer kent, houdt hij er toch niet van om weelde ten toon te spreiden. Uren achtereen kan hij alleen zitten, spelende op een gitaar, mandoline of balalaika, eene zachte droefgeestige muziek voortbrengende. Bevindt hij zich in gezelschap, dan is hij daaren-

tegen meestal opgeruimd en levendig, zonder bepaald druk te zijn, trouwens dat is de Rus nooit. De jacht is zijne geliefkoosde ontspanning, terwijl hij een groot liefhebber van paarden, houden en wapenen is. Zijne woning is primitief ingericht en slechts van het hoognoodige voorzien, alleen op het gebied van tapijten heerscht soms eenige weelde. Zijne talenkennis is over 't algemeen gering, daarentegen is hij in oude geschiedenis, krijgshistorie en litteratuur in den regel goed t'huis.

De verhouding met zijne collega's bij de dragonders is minder goed; beiden zijn nijdverig op elkander en weten elkanders goede eigenschappen niet te waardeeren. Toch levert deze in vreedstijd minder goede verstandhouding in een toekomstigen oorlog geen gevaar op; het karakter van de Russen is daarvoor een zekere waarborg.

De kozakken.

De tijden zijn voorbij, dat de kozakken voortdurend in oorlog leefden en het tegenwoordige geslacht kan niet anders doen dan de tradities der voorvaderen hoog houden, wat het dan ook doet. Al moge af en toe de oorlogsbijl weder opgegraven worden, zooals kortelings in China, eene voortdurende leerschool, zooals in de Kaukasische oorlogen, doorloopen de kozakken van heden niet meer. Heeft dit hunne militaire waarde doen dalen? Ongetwijfeld, maar zeer zeker niet in die mate, als Duitsche schrijvers, en deze zijn, helaas, talrijk als het zand der zee, beweren. De ruitergeest in een volk kan niet in een veertigtal jaren verdwijnen en zeer zeker niet onder de omstandigheden, waarouder de kozakken van het hedendaagsche Tsarenrijk verkeerden en bij de voortdurende zorg van het Russische gouvernement om de tradities hoog te houden en de gebruiken en gewoonten der vaderen te respecteeren.

Maar al is de militaire waarde der kozakken ontegenzeggelijk in de laatste halve eeuw gedaald, alles wat met eene snelle mobilisatie, vooral van de regimenten der 2e categorie,

in betrekking staat, heeft veel in waarde gewonnen en dit is een factor, dien men niet mag onderschatten. Dank zij het ontzettend aantal sotnies kozakken, waarover Rusland in tijd van oorlog beschikt, zal zijne cavalerie steeds overmachtig zijn en men behoeft slechts de denkbeelden van hare huidige aanvoerders te kennen om de zekerheid te erlangen, dat het ook van die overmacht gebruik zal maken.

Van nature is de kozak sterk, taai, gehard en, evenals zijn paard, weinig eischend en tegen groote klimaatsveranderingen bestand. Noch de ijzige koude van Siberië, noch de felle zomerzon van den Kaukasus en Toerkestan hebben een merkbaaren invloed op hem. Te verwonderen is dit niet, daar hij van de jeugd af aan gewend is geworden aan het vrije leven in zijne stanitza's, meest in de open lucht en in een land, waar zomer en winter sterke contrasten vormen. Behoeftte aan comfort heeft hij niet, wel echter aan ruimte en een verwonderlijk schouwspel leveren de dorpsstraten der kozakkennederzettingen op, zooals men ze daar ziet, mijlen lang, kaarsrecht en onge-looflijk breed, zonder eenig plaveisel en vaak slechts uit modder en water bestaande.

Boven zijne landgenooten voelt hij zich in het algemeen ver verheven; nooit zal hij zichzelf anders dan met »kozak» betitelen en dat beteekent in zijne oogen een wezen van hooger orde dan de mensch. Vrees kent hij niet en talrijk zijn nog heden ten dage de staaltjes van kozakkenmoed in gevechten met roovers op de Aziatische grenzen van het Tsarenrijk.

In krijgsliederen wordt de moed der vaderen bezongen. Nauwelijks de kazerne of het bivak verlaten hebbende, worden de zangers aan 't hoofd van het regiment of de sotnie verzameld en, onder begeleiding van fluitjes of een tamboerijn, vangt een gezang aan, dat men gehoord moet hebben, om er zich een denkbeeld van te kunnen vormen. Of 't mooi is, volstrekt niet muzikaal zijnde, kan ik zulks niet beoordeelen, maar toch moet ik verklaren, dat het op mij steeds een diepen indruk gemaakt heeft en ik er heel wat voor over zou hebben, deze krijgsliederen weder eens te mogen hooren. Hun inhoud

getuigt naast een hoog ontwikkeld godsdienstig gevoel en warme vaderlandsliefde ook nog al vaak van eenige woestheid. Zoo begint o. a. het lied der Tjerskiesche kozakken met de woorden :

S Bógom, Tjertsié, nje robeéje Smjélo v boj pöidjom, droezjá Beéjtje, rjeéstje, nje shaléje Básoermánine — wragá.		Met God, Tjerskiers, vreest niets Gaat dapper in den strijd, vrienden, Slaat en steekt, zonder meedoogen, De barbaarsche *) vijanden neer.
--	--	---

Een couplet, dat ook een alles behalve vriendelijken geest ademt, is het navolgende :

A nje tó, kljanóese Bógom Niekawó nje póschtschasjoe Rasstréljaatj ili powèsitj Ja zladjéje priekasjó		En dit zweer ik voor God, Dat ik niemand zal sparen, Ik gelast de snoodaards Neer te schieten of op te hangen.
--	--	---

Hieruit afleiden, dat de kozak wreed is, mag men niet.

Die liederen, welke meest uit den tijd van de Kaukasische oorlogen dateeren, oorlogen, die aan beide zijden met groote verbittering werden gestreden, mogen niet tot maatstaf dienen ter beoordeeling van het karakter der kozakken.

Integendeel is dit karakter, evenals dat van alle Russen, goedhartig, al kan niet ontkend worden, dat de kozakken over 't algemeen minder medelijdend van natuur zijn dan hunne overige landgenooten en zich misschien nog wel eens aan buitensporigheden zullen schuldig maken. Men beoordeelde echter enkele op zich zelf staande excessen niet al te streng; het oorlogshandwerk is nu eenmaal niet humaan en kan dat niet zijn!

De discipline bij de kozakkentroepen is uitstekend, desertie en insubordinatie zijn ongekende zaken; daarentegen draagt de verhouding van meerderen en minderen een gansch ander karakter dan bij op Pruisischen leest geschoeide legers, waar vrees voor straf maar al te zeer dienst moet doen om de tucht te handhaven. Zonder onderlinge waardeering is eene krijgsmacht nooit een gewillig werktuig in de handen van den chef en het is het feit, dat bij de kozakken onderlinge waardeering

*) Basoerman = barbaar = ieder niet-Rus.

steeds op den voorgrond staat, hetwelk aan hunne troepen-deelen de kracht zal verleen en om den Russischen adelaar tegenover zijne belagers zegevierend nit den strijd te doen treden. Nooit zal men kozakkenofficieren minachtend over hunne ondergeschikten hooren spreken; integendeel, de wijze, waarop zij er steeds op uit zijn de goede eigenschappen hunner minderen te doen uitkomen, grenst een enkele maal aan hot overdrevene.

Omgekeerd vertoonen de kozakken voor hunne officieren eene aanhankelijkheid, waarvan men de wederga zelden zal vinden. Een sterk voorbeeld had ik hiervan, toen mijn oppasser over den regimentscommandant sprekende, op hartstochtelijke, doch niettemin ernstige wijze, verklaarde: »wanneer hij naar de hel gaat, gaan wij allen mede". Wat eene dergelijke uitdrukking in den mond van een rechtgeloovigen Rus wil zeggen, laat zich gemakkelijk hooren.

Zeer weinig werd bij het Soensjenskie regiment gestraft, trouwens hiervan is men in het Russische leger algemeen afkeerig.

Van de 220 jonge kozakken, die zich 6 maanden in actieven dienst bevonden, waren in dien tijd slechts 5 gestraft geworden met totaal 10 dagen gewoon en 12 dagen streng arrest. Dat zoo weinig gestraft werd, vond zijne oorzaak niet zoozeer in het feit, dat zelden overtredingen voorkwamen, maar veel eer in de overtuiging, die bij de chefs heerschte, dat disciplinaire straffen niet dan bij hooge noodzakelijkheid behoorden te worden opgelegd. Een sterk voorbeeld hiervan levert het volgende geval op. De wachtmeester der 6e sotnie, een uitstekend onderofficier, was 5 dagen te laat van verlof teruggekeerd. Hij werd bij den kolonel op het rapport geroepen, die hem vroeg of hij iets tot zijne verontschuldiging had in te brengen. »Neen, U Hoogedelgestreng", luidde het antwoord. Gij weet, dat gij u aan eene ernstige overtreding hebt schuldig gemaakt? »Ja, U Hoogedelgestreng". Hiermede was de zaak afgeloopen, de wachtmeester werd niet gestraft. Op mijne vraag aan den kolonel, of er niet veel kans

bestond, dat deze onderofficier zich nogmaals aan een dergelijk feit zou schuldig maken, ontving ik een zeer beslist ontken-
nend antwoord.

Zeer merkwaardig zijn de z. g. tafeldagen der stanitza's, welke ook gedurende het verblijf onder de wapenen in de sotnies gevierd worden, hetgeen mogelijk is doordat de kozakken, uit hetzelfde dorp afkomstig, steeds bij gelijke onderdeelen worden ingedeeld. Op lange tafels wordt de feestmaaltijd, van eenvoudigen aard, geroed gezet, terwijl een afzonderlijke tafel voor de gasten, d.w.z. de officieren van het regiment is aange-
richt. Hierbij stellen de kozakken er eene eer in, zoo goed mogelijk voor den dag te komen en de verschillende pasteiën, taarten en andere bakwerken leggen er getuigenis van af, dat sommigen hunner het in de edele kookkunst ver gebracht hebben. Veel werd door den kolonel bij deze gelegenheden gesproken en wat hij zeide droeg zeer zeker bij om den band, die allen bij het regiment vereenigde, sterker aan te halen. Ook ver-
scheidene andere officieren namen meestal het woord en dronken het welzijn der feestvierende sotnie. Voor mij waren dit nog wel eens moeilijke momenten, daar ik uit beleefdheid en wetende den kolonel daarmee een genoeg te doen, meestal ook een korte specch tegen de kozakken moest houden. Aardig was het, dat de kozakken zelve ook toasten tot den kolonel richtten en het er meestal zeer goed afbrachten.

Een vast gebruik bij het regiment is het om alle vertrek-
kenden en aankomenden te vergezellen tot of welkom te heeten op een »boegoer" (heuvel), een half uurtje buiten Chankendie gelegen. Om een indruk te geven op welke wijze zulks ge-
schiedt, moge hier in korte woorden medegedeeld worden, op welke wijze de divisiegeneraal, die inspectie kwam houden, ontvangen werd.

Eene kleine escorte werd Zijne Hoogheid tot aan het laatste station van de paardenpost tegemoet gezonden. Het regiment zelf werd in een vierkant met eene open zijde op den be-
wusten heuvel opgesteld, terwijl een uitkijkpost op den zich daar bevindenden kozakkenwachttoren werd geplaatst. Toen het

rijtuig naderde, hetgeen reeds op grooten afstand zichtbaar was, werden door een afgezeten peloton welkomstsalvo's afgegeven, terwijl nog eenige officieren en kozakken met vlaggetjes den generaal tegemoet gingen. Toen het rijtuig dichterbij gekomen was, werd door de zangers van het regiment een lied aangeheven en toen het eindelijk, half in galop en omzwermd door officieren en kozakken den heuvel opkwam, begon de regimentsmuziek te spelen. Nadat de generaal uitgestegen was en de kolonel het regiment gepresenteerd had, richtte Z. H. het woord tot de kozakken. Hij gaf zijne vreugde te kennen, zich weder te midden van dit beroemde regiment te bevinden en drukte zijn spijt uit, dat hij wegens drukke werkzaamheden niet op den regimentsfeestdag aanwezig had kunnen zijn. Daarna hield de kolonel eene rede, waarin hij den generaal welkom heette, hem bedankte voor zijne welwillendheid zich bij den regimentsfeestdag wel te hebben willen doen vertegenwoordigen door een der brigadegeneraals, terwijl hij de hoop uitsprak dat het Zijne Hoogheid gegeven zou mogen worden het volgende jaar persoonlijk bij het den Sjeptsowers zoo dierbare feest aanwezig te zijn. Daarna noodigde hij alle aanwezigen nit een luid hoera ter eere van den generaal aan te heffen. Wat nu geschiedde was meer dan eene bloote formaliteit, er ging een zoodanig hoeragebrul op, dat iemand hooren en zien verging, terwijl de mutsen in de hoogte werden geworpen. Toen de kozakken weder wat tot kalmte gekomen waren, ging de generaal het regiment rond en drukte alle officieren de hand. Vervolgens steeg Zijne Hoogheid weder in het rijtuig en reed, gevolgd door officieren en kozakken, waarbij van verband weinig sprake was, naar de woning van den kolonel, terwijl onderweg de regimentsliederen werden aangeheven. Ten huize van den kolonel onderhield de generaal zich eenigen tijd met de officieren, waarna gedineerd werd. Hierbij was een deel der officieren gast van den kolonel. 's Avonds kwam de generaal bij het gemeenschappelijk souper, waarbij aan toasten geen gebrek was.

Als de jonge kozakken bij het regiment aankomen, komt

reeds in 't dorp, waar zij den vorigen nacht kwartier houden, eene deputatie van het regiment, bestaande uit kozakken der verschillende stanitza's, hen tegemoet; dat over en weer dan heel wat te vertellen valt, spreekt van zelf. Typisch zijn de volgende woorden uit de welkomstrede op den »boegoer», dit jaar door den kolonel tot de nieuw aangekomenen gehouden.

»Alles zal u gemakkelijk vallen — en de kozakkenwetschap en de frontdienst — wanneer gij u van stonde af aan herinnert, dat het regiment — uw tweede huiskring is, waar de regimentscommandant, de sotnie en alle andere officieren — u liefhebbende en zorgzame *vaders*, de wachtmeesters en onderofficieren — oudere *broeders* en alle kozakken van de sotnie en het regiment — goede *vrienden en kameraden* zijn.

Ook bij vertrek met groot verlof gaat een deel der kennissen steeds een eind weegs mede. Door alle vertrekkenden wordt te voren het vaandel, de bijbel en het kruis gekust.

Eene beschrijving te geven van de verschillende ceremoniën, bij dergelijke gelegenheden in zwang, zou te veel plaatsruimte innemen; alleen zij vermeld, dat zij steeds een eenvoudige, ongekunsteld, men zou kunnen zeggen huishoudelijk karakter dragen. Parades bijv., worden bijna altijd te voet gehouden, terwijl hoogstens eenmaal gedefileerd wordt.

Zeer ver hebben de kozakken het in de danskunst gebracht, al draagt deze wel een enigzins ander karakter dan bij ons te lande. Zoo wordt gedanst met twee vlijmend scherpe dolken tusschen de tanden, houdt de een, vooruitdansende, de punten van twee dolken vlak voor de oogen van een achteruitdansende enz.

Het tooneelspel werd bij het Soensjenskie regiment door de kozakken vlijtig beoefend en sommige officieren gaven zich daarvoor verbaasd veel moeite, o. a. werden alle decoraties door een der jesnoels geschilderd.

Op eigenaardige wijze overtuigde zich de divisiegeneraal bij zijne inspectie of er bij de kozakken ook klachten waren over behandeling, voeding en wat dies meer zij. Alle officieren moesten uittreden en zich ver van het regiment verwijderd opstellen. Daarna ging de generaal, vergezeld van zijn chef

van den staf, de verschillende sotnies rond, liet deze achter-eenvolgens een kring om hem heen formeeren en vroeg dan of er ook klachten waren, of de voeding goed was enz. Dat op deze wijze de kozakken vrij uit konden spreken, zonder vrees te koesteren, dat hunne chefs hen later daarover lastig zonden vallen, spreekt van zelf. Ook de officieren werden, afzonderlijk en zonder dat de kolonel daarbij tegenwoordig was, gehoord.

Bij de recrutenopleiding werd den kozakken steeds geleerd te antwoorden: ik behoor tot het *beroemde* Soensjenskie-Vladikafkasische regiment van de *beroemde* 2e Kaukasische kozakken-divisie enz., wel een bewijs dat men aan alle kleinigheden, die dienen kunnen tot verheffing van het moreel, hooge waarde hecht.

BIJLAGE I.

**Formatie van een regiment der Tjerskiesche
kozakke-troepen.**

Officieren	Oorlogs- formatie.	Vredes- formatie.
Kolonel	1	1
Luit.-Kolonels	1	3 ¹⁾
Jesaoels (ritmeesters)	3	8
Onder-Jesaoels	4	8
Sotniks (1 ^e luitenants)	6	12
Xaroensjies (2 ^e luitenants)	7	14
Totaal	22	46
Ambtenaren		
Dokters { oude	1	1
{ jonge	1	1
Paardendokters	1	1
Administrateurs	1	2
Geestelijken	1	1
Totaal	5	6
Onderofficieren en manschappen (combattanten)		
Wachtmeesters (opperwachtmeesters)	6	6
Onderofficieren { oude	40	25
{ jonge	40	25
Trein-onderofficieren { regt. trein	1	1
{ divisietrein	2	—
Staftrompetters	1	1
Trompetters	12	12
Korporaals	18	48
Kozakken	750	750
Totaal	870	868

1) Een dezer Lt.-Kolonels is commandant van het 2e, bij mobilisatie op te richten, regiment en bevindt zich in het recruteeringsdistrict van het regiment. De 2 overige Lt.-Kolonels bevinden zich bij den staf van het 1e regiment.

Non-combattanten	Oorlogs- formatie.	Vredes- formatie.
Schrijvers { regiments- oude	1 1	2 1
{ jonge	2	3
Regimentsfourier	—	1
Feldschers { oude	1	1
{ jonge	1	2
{ sotnie	6	6
Paardenfeldschers { oude	1	1
{ jonge	6	2
Leerlingen-feldschers { gewone	—	4
{ paarden-	—	2
Hospitaalsoldaten	—	6
Kerkdienaar	1	1
Geweermaker	—	1
Onder-geweermakers	1	2
Meesters { oude (handwerkslieden)	1	5
{ jonge	—	15
Treinsoldaten	43	8
Oppassers	27	58
	Totaal 92	121
	Totaal-Generaal 962	989

**Samenstelling van het „niet strijdend gedeelte”
van het Soensjenkie-Vladikafkasische regiment.**

Commandant van het «niet strijdend gedeelte» is de «kasnatschei».

Schrijvers { regiments- 1
oudste 2
jongste 4 (van wie 2 in het 2^e regiment).

Feldschers { candidaten voor { oudste 1 (bij den staf der
dokter-ambtenaar { divisie).
jongste 2.
sotniefeldschers 5

Paardenfeldschers { oudste 1
jongste 2

Feldscher-leerlingen { geneeskunde 4 (in het militair hospitaal
te Vladikafkas).
v. paarden 2 (bij het 1^e Kisljaro-Gre-
benskiesche kozakkenregiment).

Regimentsfourier 1

Tserkofnik (kerkediennar) 1

Meester-geweermaker 1^e klasse 1¹⁾

1) Heeft zijne opleiding genoten bij de geweermaekersschool te Warschau.
1903/04. II.

	Onder-meestergeweermakers	2
	Ondste meesters-werklieden	4 (1 kleermaker, 1 timmerman, 1 hoefsmid, 1 zadelmaker).
<i>Meesters</i>	Jongste meesters-idem	15
	Hospitaalsoldaten	7
	Treinsoldaten	6
	Officiersoppassers 1 ^e regt.	34
	» 2 ^e »	25
<i>Geletacheerd bij het regiment</i>	1 sotniefeldscher (v. h. 1 ^e Labinskiesche regiment).	
	33 paardenfeldscherleerlingen (van de infanterie en artillerie).	
	1 oppasser van een ander regiment.	
	2 meesters (leerlingen) van het Schoeschasche plaatselijk commando.	

BIJLAGE II.**Formatie aan officieren van een Donsch
kozakkenregiment.**

	Oorlog.	Vrede.
Kolonel	1	1
Lt. Kolonel	1	3
Jesaoel	2	6
Onderjesaoel	4	5
Sotnik	8	13
Xaroensjie	9	14
	<hr/>	<hr/>
Totaal	25	42

**Formatie aan officieren van een Koebansch
kozakkenregiment.**

	Oorlog.	Vrede.
Kolonel	1	1
Lt. Kolonel	1	2
Jesaoel	3	4
Onderjesaoel	4	4
Sotnik	6	6
Xaroensjie	7	7
	<hr/>	<hr/>
Totaal	22	24

**Formatie aan officieren van een Astrachan
kozakkenregiment (4 sotnies).**

	Oorlog.	Vrede.
Kolonel	1	1
Lt. Kolonel	1	2
Jesaoel	2	7
Onderjesaoel	—	7
Sotnik	7	7
Xaroensjie	4	8
	<hr/>	<hr/>
Totaal	15	32

BIJLAGE IIa.

Koebansche kozakcentroepen.

Vredesformatie.

- 2 escadrons convooi.
- 10 regimenten à 6 sotnies (bovendien 1 regiment à 4 sotnies).
- 1 divisie à 2 sotnies.
- 2 infanterie kozakkenbataljons.
- 10 kaders voor regimenten cavalerie van de 2e categorie.
- 5 rijdende batterijen à 4 stukken.

Oorlogsformatie.

- 2 escadrons convooi.
  - 30 regimenten à 6 sotnies (bovendien 3 regimenten à 4 sotnies).
  - 1 divisie à 2 sotnies.
  - 6 infanterie kozakkenbataljons.
  - 5 batterijen à 6 stukken.
- Zoowel in vredes- als in oorlogstijd bovendien plaatselijke militaire detachementen.

Tjerskiesche kozakcentroepen.

Vredesformatie.

- 2 escadrons convooi.
- 4 cavalerie-regimenten à 6 sotnies.
- 2 rijdende batterijen à 4 stukken.

Oorlogsformatie.

- 2 escadrons convooi.
  - 12 cavalerie-regimenten à 6 sotnies.
  - 2 rijdende batterijen à 6 stukken.
- Zoowel in vredes- als in oorlogstijd bovendien plaatselijke militaire detachementen.

BIJLAGE III.

STAAT van de voorwerpen, welke de kozak bij mobilisatie bij zich moet hebben, met opgave van het gemiddeld gewicht benevens het gewicht van den zadel met toebehooren.

	KOZAKKEN.					
	Steppen.			Kaukasische		
	Poeds.	Ponden.	Solotniks.	Poeds.	Ponden.	Solotniks.
Gewicht van den kozak	4	10	—	4	10	—
I. AAN DEN MAN.						
a. Kleeding.						
Hemd en onderbroek	—	1	8	—	1	8
Linnen voetlappen	—	—	25	—	—	25
Halsdas	—	—	4	—	—	—
Pantalon	—	2	—	—	2	—
Uniformjas (bij de garde — klein tenue, en bij de Kaukasische kozakken uniform — tscherkeska of dagelijkse tscher- keska met beschmet)	—	4	30	—	5	30
Laarzen	—	4	—	—	4	—
Muts (papacha)	—	1	48	—	1	48
Handschoenen	—	—	15	—	—	15
	—	13	34	—	14	30
b. Uitrusting.						
Scheede	—	—	29	—	—	56
Sabelkwast	—	—	4	—	—	—
Koppel (bij de Kaukas. koz. met vetdoos poetsstok).	—	—	16	—	1	—
Patroontasch met riem	—	—	57	—	—	57
Foudraal voor het geweer	—	—	—	—	—	72
Nagaika (karwats, zweep).	—	—	35	—	—	17
	—	1	45	—	3	10

	KOZAKKEN.					
	Steppen.			Kaukasische		
	Poeds.	Ponden.	Solotniks.	Poeds.	Ponden.	Solotniks.
<i>c. Bewapening.</i>						
Sabel	—	3	10	—	3	40
Dolk	—	—	—	—	1	28
Geweer met riem	—	8	66	—	8	66
Lans	—	4	—	—	12	—
	—	15	76	—	—	30
<i>d. Scherpe patronen in den patroontasch.</i>	—	1	67	—	1	67
II. ZADEL EN HARNACHEMENT.						
Zadelbok, singels, stijgriemen, beugels, zweet-bladen enz.	—	10	39	—	10	9
Vilten dek (4 lagen) en leeren overdek.	—	6	2	—	6	2
Halstertrens, halster, longe (tschoemboer)	—	1	94	—	2	36
Staartriem en voortuig.	—	—	83	—	1	30
Zadelkussens	—	2	9	—	2	9
	—	21	35	—	21	86
III. BEPAKKING.						
Goederenzakken	—	3	67	—	3	67
Mondzak	—	—	50	—	—	50
Mantel (boerka)	—	8	50	—	8	—
Baschlik (= hoofddoek)	—	1	2	—	1	24
Fourage (haver, gerst)	—	10	30	—	10	30
Fouragestrik	—	1	—	—	1	—
Hemd en onderbroek	—	1	8	—	1	8
Voetlappen } wollen (of sokken)	—	—	21	—	—	21
} linnen	—	—	25	—	—	25
Tweede pantalon	—	2	—	—	2	—
Warme beschmet of teploeschka	—	4	—	—	4	—
2 hoefijzers, 16 nagels.	—	2	75	—	2	75
Kleerborstel	—	—	6	—	—	6
Eetketel.	—	1	88	—	1	88
Lepel.	—	—	3	—	—	3
Nabroesjnik (buikwarmer).	—	—	36	—	—	36
Tweede voetbekleding, die de Kozakken buiten dienst dragen (molières met en zonder hakken, benevens losse kappen)	—	1	60	—	1	60
Zak met beschuit	—	3	9	—	3	9
" " gort	—	—	66	—	—	66

	K O Z A K K E N .					
	Steppen.			Kaukasische		
	Poeds.	Ponden.	Solotniks.	Poeds.	Ponden.	Solotniks.
Zak met zout	—	—	14	—	—	14
" " thee en suiker	—	—	14	—	—	14
Verbandpakje	—	—	2	—	—	2
Uniformlaken	—	1	—	—	1	—
Zakje met reinigingsmiddelen voor het ge- weer	—	—	49	—	—	49
Handdoek	—	—	20	—	—	20
Zeep	—	—	24	—	—	24
Naaizakje (naalden, draad, priem, pek- draad, knopenhaakjes, schaar, kam enz.)	—	—	36	—	—	36
Kluister	—	1	—	—	1	—
Piketpaal	—	1	20	—	1	20
Mondzak (stalgebruik)	—	—	26	—	—	26
Hooinet	—	—	88	—	—	88
Scherpe patronen	—	1	67	—	1	67
	1	10	92	1	10	25
Totaal zonder ruiter	2	24	61	2	23	56
Totaal met ruiter	6	34	61	6	33	56

1 poed = 16,6 KG. 1 pond = 0,41 KG. 1 solotnik = 4,266 G.

BIJLAGE IV.

STAAT van tractementen en soldijen bij het 1e Soensjenskie-Vladikafk. regiment (garnizoen Chankendie).

In het algemeen zijn de tractementen van alle officieren, onverschillig van welk wapen, gelijk. In den Kaukasus wordt verhoogd tractement genoten.

	Tractement.	Kwartiergeld.	Tafelgeld.	Totaal.
Kolonel, regimentscommandant.	128 r.	rijks	225 r.	353 r.
Luit.-Kolonel	112 r.	17 r. ¹⁾	55 r.	184 r.
Ritmeester	90 r.	10.50 r. ²⁾	30 r. ³⁾	130 r. 50 k.
Stafritleester	79 r.	10.50 r. ²⁾	30 r. ³⁾	119 r. 50 k.
1e Luitenant, belast met het leercommando	73 r.	10.50 r. ²⁾	15 r.	98 r. 50 k.
1e Luitenant (adjutant, of belast met hospitaal, wapens of administratie)	73 r.	10.50 r. ²⁾	8 r.	91 r. 50 k.
1e Luitenant	73 r.	10.50 r. ²⁾	—	83 r. 50 k.
2e Luitenant	67 r.	10.50 r. ¹⁾	—	77 r. 50 k.
Oudste dokter	140 r. 72 k.	17 r. ¹⁾	—	157 r. 72 k.
Jongste dokter	82 r. 90 k.	10.50 r. ²⁾	—	92 r. 40 k.
Paardenarts	72 r. 83 k.	10.50 r. ²⁾	—	83 r. 33 k.
Kwartiermeester (ambtenaar)	52 r. 75 k.	10.50 r. ²⁾	25 r.	88 r. 25 k.
Geestelijke	90 r.	10.50 r. ²⁾	—	100 r. 50 k.

OPMERKINGEN.

Voor vergoeding van fourage ontvangt ieder officier 12 r. 14 k. (tot nu toe slechts één paard verplichtend). De tractementen zijn per maand berekend en worden op de helft van de maand uitbetaald.

Luitenants, tijdelijk eene sotnie commandeurende, ontvangen gedurende dien tijd het tafelgeld à 30 r. 's maands.

De huishuur in Chankendie bedraagt ongeveer 8 à 15 roebel 's maands. Ongehuwde officieren wonen meest met tweeën of drieën in een huis.

1) Ongehuwd zijnde, 13 roebel kwartiergeld.

2) " " 6.50 " "

3) Slechts dan wanneer zij eene sotnie commandeeren.

Accoucheuse	25 r.	p. m.		
Kapelmeester	1200 r.	p. j.	{ Tractement wordt door den regimentscommandant bepaald.	
Vaandrig	42 r.	p. m.		
Wachtmeester (opperw.)	9 r. 78 k.	p. m.	{ Wanneer hij in dienst blijft, na zijn verplichten dienstdtijd, 3 r. 25 k. kwartiergeld.	
Oudste onderofficier	}	(wachtm.)	} per maand, alle vergoe- dingen daaronder begrepen (remontegeld enz.)	
Jongste " "				4 r. 3 k.
Korporaal				2 r. 56 k.
Kozak				2 r. 44 k.
			2 r. 34 k.	

De wachtmeester (opperwachtmeester), die na volbrachten dienstdtijd blijft dienen, ontvangt 84 r. per jaar meer.

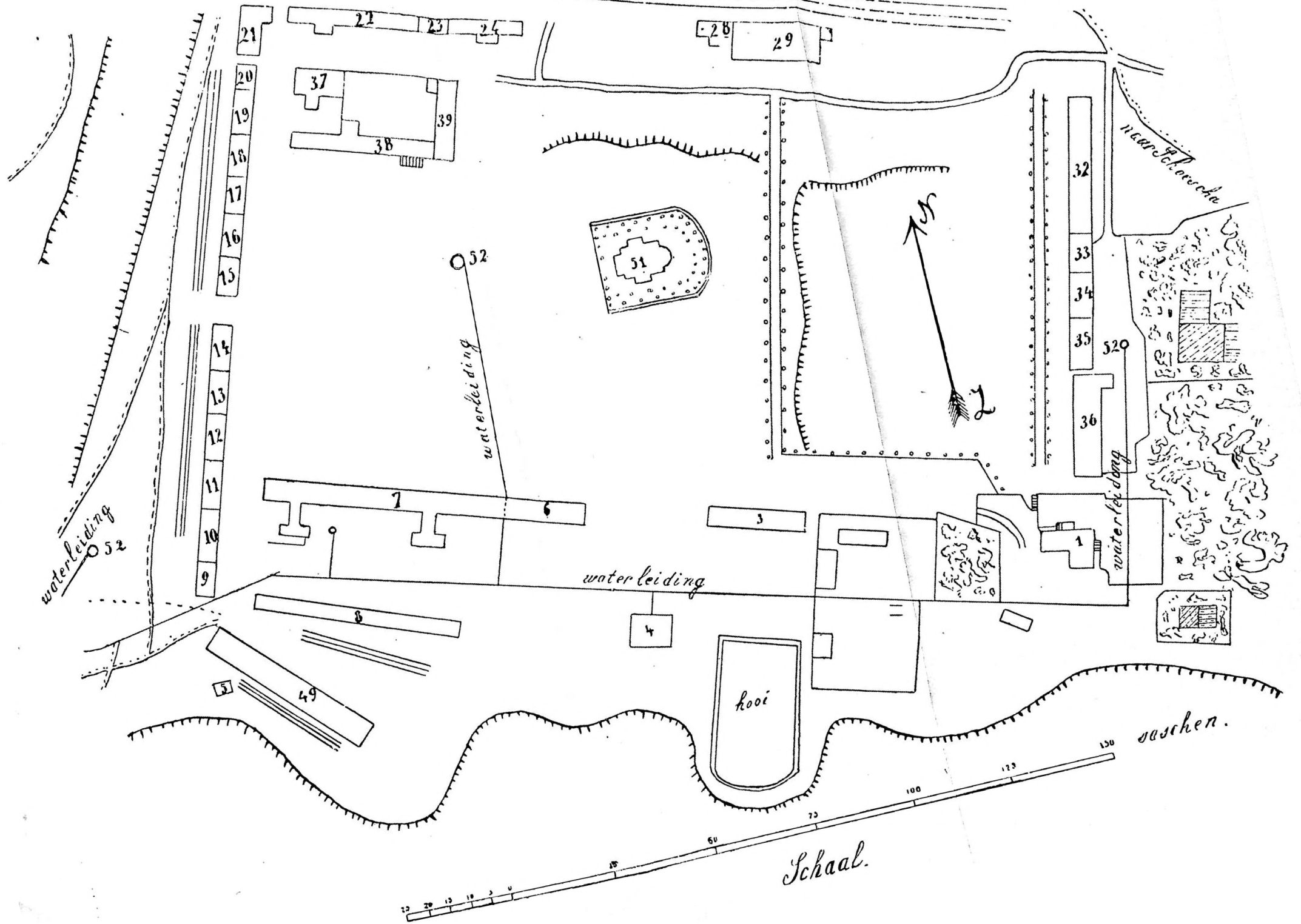
De oudste onderofficier (wachtmeester), die na volbrachten dienstdtijd blijft dienen, ontvangt 60 r. per jaar meer.

**Plan der militaire gebouwen van het stafkwartier van
het 1e Soensjenkie-Vladikafkasische regiment
„Generaal Sleptsjof.”**

VERKLARING.

N ^o . 3, 6, 22, 24, 38	kamers voor de sotnies.
N ^o . 37	muziek.
N ^o . 39	leercommando.
N ^o . 4	reg. badinrichting.
N ^o . 5	regimentshoefsmederij.
N ^o . 7	hospitaal, bakkerij, keuken en eet- zaal.
N ^o . 8, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 49	stallen.
N ^o . 9	veterinair commando.
N ^o . 14	paardenlazaret
N ^o . 11, 23, 32, 33 en 34	arsenaal.
N ^o . 21	leerhoefsmederij.
N ^o . 29	sobranje, kantselaria en hoofd- wacht.
N ^o . 1	woning van den regimentscom- mandant.

Dorp Kankendie

BIJLAGE VI.

TABLEAU van werkzaamheden bij het leercommando van het 1e Soensjenskie-Vladikafkasische regiment Generaal Sijepstof der Terek-kozakken.

Dagen der week.	Voor het eten.		Na het eten.	
	8—9	9—10	10—11	2—8
Maandag . .	Rekenen.	Rijden.	Rijden.	Godsdienstonderricht.
Dinsdag . .	Exercitie-reglementen.	Reglement op den velddienst. Uitrukken tot practische beoefening van den ophelderingsdienst.		Schermen en gymnastiek. Reglement van krijgsvucht. Organisatie der troepen, bepalingen betreffende dienst en verpleging.
Woensdag .	Rekenen.	Rijden.	Rijden.	Gezondheidsleer. Paardenkennis.
Donderdag	Lezen en schrijven.	Rijden.	Rijden.	Paardenkennis.
Vrijdag . .	Lezen en schrijven.	Reglement op den Inwendigen dienst.	Exercitiereglementen.	Schermen en gymnastiek.
Zaterdag . .	Lezen van topographische kaarten.	Rijden.	Rijden.	Geen dienst.

De officier, belast met het leercommando Sotnik M.

BIJLAGE VII.

ZOMERTABLEAU van het 1e Soensjenskie-Vladikaf-
kasische regiment van 1—18 Mei 1901.

MAAND en DATUM.	Van af 6 uur v.m. tot aan het middageten.	Na het middageten tot 4 uur.
Mei. 1	Vorbereidende klasse van het schieten voor onderofficieren en kozakken: die dit jaar onder de wapenen zijn gekomen, verleden jaar den cursus niet hebben doorloopen of geëindigd of behooren tot de 3e klasse schutters. Afstand 100 pas.	
2	Idem op 200 pas.	
3	Eerste oefening van den leercursus in het schieten: H.H. officieren, combattanten en treinsoldaten.	Vorbereidende oefeningen in het afstanden schatten.
4	Tweede oefening van den leercursus in het schieten: H.H. officieren, combattanten en treinsoldaten.	Oefeningen in het afstanden schatten. Voor H.H. officieren met den afstandmeter Souchet.
5	Derde oefening van den leercursus in het schieten: H.H. officieren, combattanten en treinsoldaten.	Zaterdag. Geen dienst.
6	Zondag. Geboortedag van Z. M. den Keizer.	
7	Vierde oefening van den leercursus: H.H. officieren en combattanten.	Afstandenschatten met den afstandmeter Souchet.

MAAND en DATUM	Van af 6 uur v.m. tot aan het middageten.	Na het middageten tot 4 uur.
Mei. 8	Vijfde oefening van den leercursus: II.11. officieren en combattanten.	Afstanden schatten. H.H. officieren met den afstandmeter Soucher. 1e en 2e oefening van den revolvercursus voor revolverdragenden (§ 177 van 't voorschrift.)
9	Zesde oefening van den leercursus (pelotonssalvo's overeenkomstig § 135, 139 van 't voorschrift op de schietoefeningen).	3e en 4e oefening van den revolvercursus voor revolverdragenden.
10	Hemelvaartsdag.	
11	Sotnieschool te voet, overeenkomstig § 123--126 van 't voorschrift tot het houden der oefeningen bij de cavalerie.	Tactisch exerceeren te voet overeenkomstig § 127--136 van 't voorschrift tot het houden der oefeningen bij de cavalerie.
12	Voorbereiding der sotnies tot het gevechtsschieten door losse patronen.	Zaterdag. Geene oefening.
13	Zondag. Geene oefening.	
14	Kroningsdag van Hunne Keizerlijke Majesteiten. Geene oefening.	

(Zie ommezijde.)

MAAND en DATUM	Van af 6 uur v.m. tot aan het middageten.	Na het middageten tot 4 uur.
15	Zevende oefening van den leereursus (Gevechtsschieten der sotnies, overeenkomstig § 140—145 van 't voorschrift op de schietoefeningen).	
16	Oefening te voet van scholen te paard (§ 110 van 't voorschrift tot het houden der oef. bij de cavalerie.)	Sotnieschool te voet, overeenkomstig § 123—126 van 't voorschrift tot 't houden der oefeningen bij de cavalerie
17	Tactisch exerceeren te voet overeenkomstig § 127—131 van 't voorschrift tot het houden der oefeningen bij de cavalerie.	Schatten van afstanden.
18	Oefening te voet van scholen te paard. Afstanden schatten.	Veiligheids- en ophelderingsdienst (sotniesgewijze).

BIJLAGE IX.

Opgave betreffende den trein van een kozakkenregiment.

Gevechtstrein.

- 6 sotniekarren, model 1890, met toebehooren.
- 3 regimentspatroonkarren, model 1887, met toebehooren.
- 1 apothekerskar, model 1884, met toebehooren.
- 1 kar voor de medicamenten enz. van den paardenarts.
- 1 kar voor geniebenoodigheden, met toebehooren.
- 1 ziekenwagen 1), met toebehooren.
- 1 kar voor kas- en administratiebenoodigheden, met toebehooren.
- 1 kar voor den regimentscommandant, met toebehooren.

Bagagetrein.

- 6 sotniekarren, model 1890, met toebehooren.
- 1 kar, model 1884, voor de officieren van den regimentsstaf, met toebehooren.
- 1 ziekenwagen, model 1892, met toebehooren.
- 1 kar voor godsdienstbenoodigheden.
- 4 wagens voor den regimentsstaf, model 1884.

Divisietrein.

- 14 wagens, model 1894, met toebehooren.
- Verder: 6 sotniepakpaarden.
- 4 reservepaarden.

---

1) Deze ziekenwagen wordt vervangen door 2 ziekenkarren.

BIJLAGE VIII.

TABLEAU der winteroefeningen van het 1ste Soensjenskie-
kozakcentroepen

DAGEN DER WEEK.	's Morgens.	Tot het eten.	Na het eten.	's Avonds.
	Van 8 $\frac{1}{2}$ —9 uur.	Van 9—11 uur.	Van 2—4 uur.	Van 7—8 uur.
MAANDAG . . .	Gymnastiek en oefeningen op het voltigeerpaard.	Rijden.	Velddienst.	Theorie (reglement van krijgstuclit). Opleiding der raswjeedtschiks.
DINSDAG	idem.	Rijden. Uitrijden van de raswjeedtschiks.	Scholen te voet.	Theorie (reglement op den garnizoensdienst).
WOENSDAG . .	idem.	Voorbereidende schietoefeningen.	Scholen te voet Schermen.	Theorie (reglement op den Inwendigen Dienst). Theorie met onderofficieren.
DONDERDAG . .	idem.	Rijden.	Voorbereidende schietoefeningen.	Sotnieschool. Theorie over dienst en administratie. Opleiding der raswjeedtschiks.
VRIJDAG	idem.	Voorbereidende schietoefeningen. Schieten met flaubertpatronen.	Velddienst.	Herbaling van het gedurende de week behandelde Lezingen door sotnieecommandanten en officieren.
ZATERDAG . . .	Militaire marsch van het geheele regiment in marschtenuc (Regimentsschool en velddienst).		Geene oefening.	Besprekingen door den regimentsgeestelijke.

Vladikafkasische regiment „Generaal Sljeptof” der Tjerskiesche

1902 — 1903.

1) Te gelijk met het rijden moeten ook oefeningen in het hanteeren der blanke wapens te paard plaats vinden. Slaan naar poppen, wilgentwijgen en leempyramides (Art. 62—64 van 't voorschrift tot het houden der oefeningen bij de cavalerie).

2) Gedurende de scholen te voet moet alles, vermeld in de afdelingen VII en VIII van 't reglement voor den dienst der kozakken deel I, behandeld worden t. w. handgrepen met sabel en geweer, de houwen en steken en de exercitiën in gesloten en verspreide orde.

3) Iedere rij oefening eindigt met gymnastiek te paard, op- en afspringen en vooroverbuigen (om voorwerpen op te rapen van den grond).

4) Een der rij oefeningen per week móét met dshigitofka eindigen.

5) Woensdag van 10—11 uur rijden voor H. H. luitenants, van 11—12 voor onder-officieren.

6) Vrijdags van 11—12 uur rijden voor alle H.H. officieren.

7) Toezicht op de oefening der muzikanten — de regimentsadjutant.

8) " " " " der non-combattanten — de kasnatschei.

9) Oefeningen met de hoefsmeden — de paardenarts.

10) De kozakken-combattanten, die geëmploieerd zijn, nemen aan alle ritten van 't regiment, aan alle avondtheorieën en eens per week, des Woensdags, aan de namiddag-oefeningen, deel.

11) Bij slecht weer de sotnies voor binnendienst ter beschikking harer commandanten.

12) Maandags van 11¹/₂—12¹/₂ besprekingen van den regimentscommandant met H.H. sotniecommandanten.

13) Dinsdags en Donderdags dshigitofka van het geheele regiment.

14) Dinsdags van 11¹/₂—12¹/₂ uur besprekingen door den regimentscommandant over de geschiedenis en tactiek der cavalerie met H.H. officieren.

15) Woensdags van 8¹/₂—10¹/₂ uur 's avonds tactische oefeningen op de kaart met H.H. officieren.

16) Zaterdags bij 't uitrijden van het regiment oplossing van tactische opdrachten door H.H. officieren.

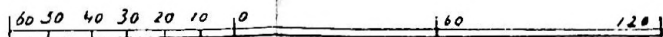
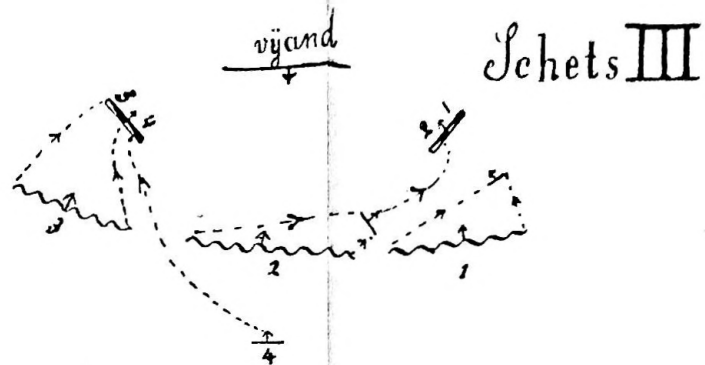
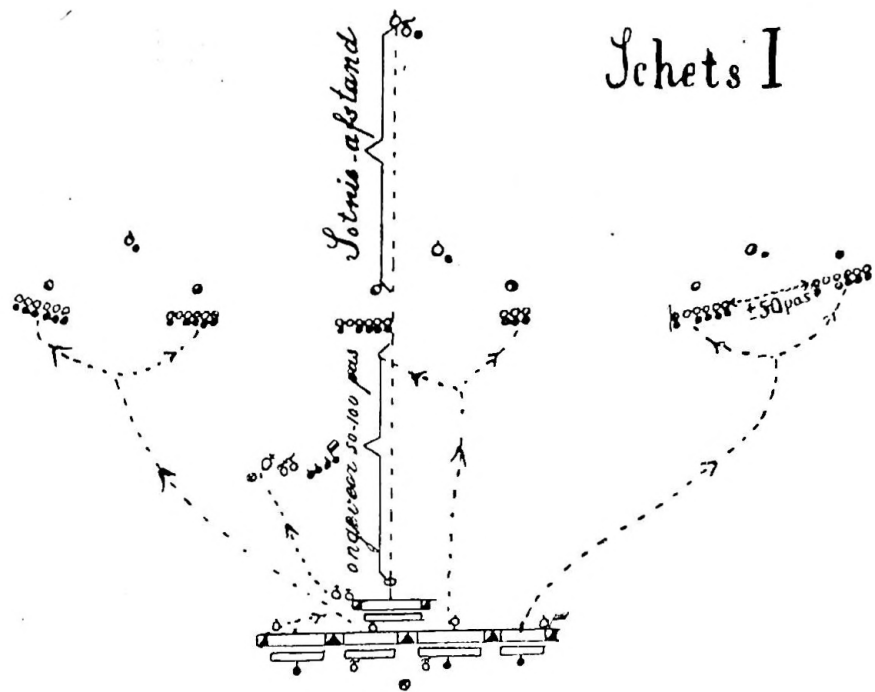
17) De sotnie, die den dag gehad heeft, rijdt den volgenden dag uit.

De regimentscommandant,

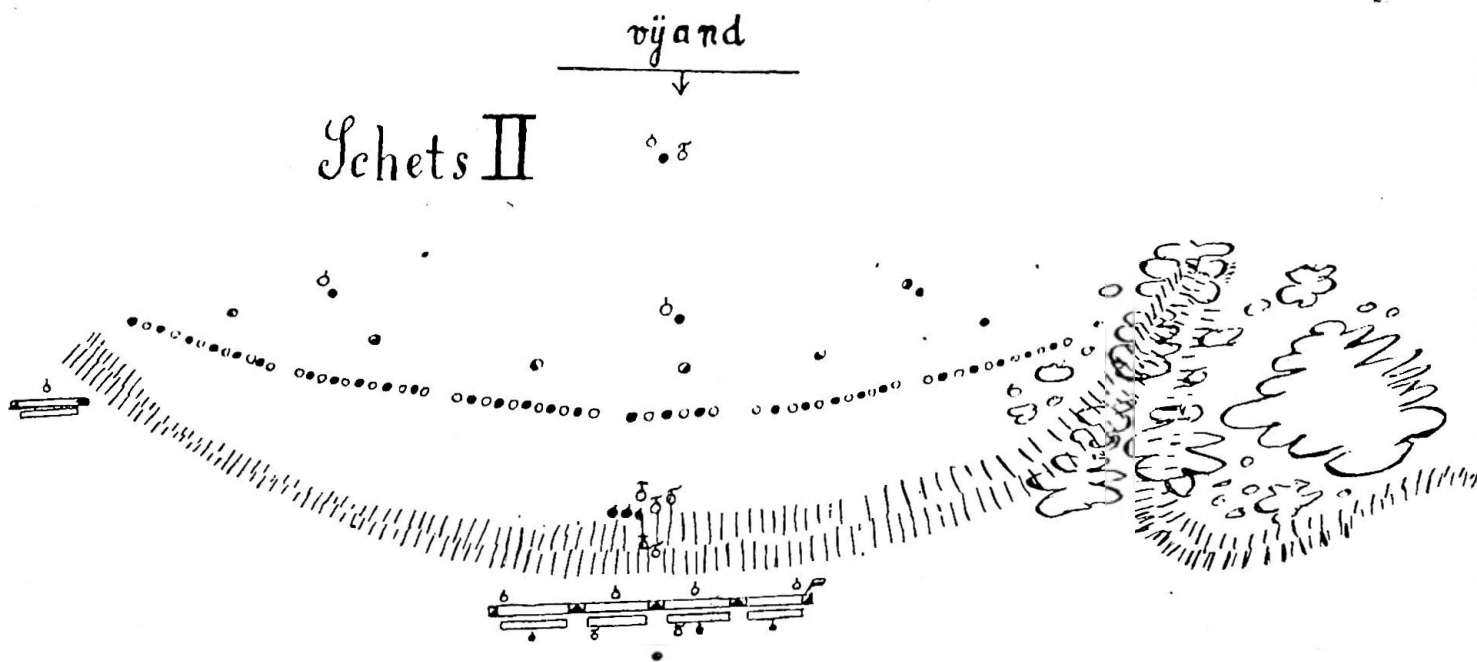
(w. g.) Kolonel BARATOF.

De regimentsadjutant,

(w. g.) Sotnik SKLJÉROF.

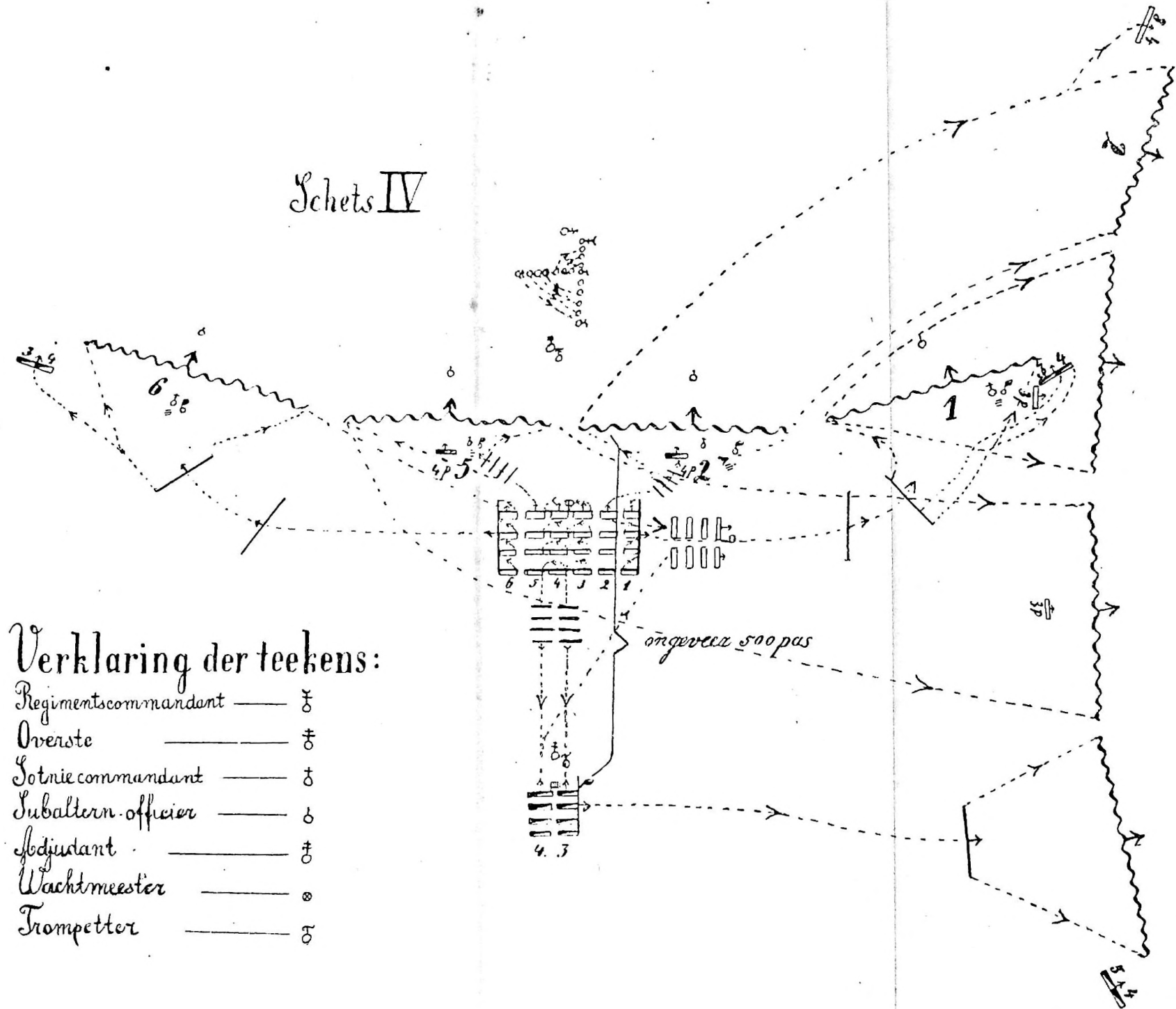
Schaal voor I en II - 60 pas op den duim.

Verklaring der teekens:

- Regimentscommandant ———— ⚔
- Overste ————— ⚔
- Sotniecommandant ————— ⚔
- Subaltern-officier ————— ⚔
- Adjutant ————— ⚔
- Wachtmeester ————— ⚔
- Trompetter ————— ⚔

Schets IV

Verklaring der teekens:

- Regimentscommandant ———— ⚔
- Overste ————— ⚔
- Sotniecommandant ———— ⚔
- Subaltern-officier ———— ⚔
- Adjutant ————— ⚔
- Wachtmeester ————— ⊙
- Trompetter ————— ⚔